

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, VELJAČA 2016. ■ GODIŠTE X. ■ BROJ 58 ■ ISSN 1846-4076

Korizmena Vrata milosrđa

DOGAĐAJNICA

**BISKUPOVA
KORIZMENA PORUKA**
**KORIZMENA POSLANICA
SLAVONSKIH BISKUPA**
**ZAVRŠETAK GODINE
POSVEĆENOG ŽIVOTA**
**EKUMENSKO SLAVLJE
U POŽEŠKOJ KATEDRALI**
**SKUPŠTINA ARHIĐAKONA I
DEKANA BISKUPIJE**
**SUSRET ČLANOVA ŽUPNIH
PASTORALNIH VIJEĆA
POŽEŠKE BISKUPIJE**

ŽIVOT MLADIH

**BISKUPIJSKI KRIŽNI PUT
MLADIH**

GOSPODARSTVO

MIROSLAV KOVAČ

OBITELJ

**OBITELJ BOŠNJAK IZ
PODRAVSKE MOSLAVINE**

KULTURA

**PRIPREME ZA OTVORENJE
DIJECEZANSKOG MUZEJA**

SPORT

**MARKO GELEŃIR –
RUKOMETAS RK »POŽEGA«**

DUHOVNI KUTAK

Piše: Josip Krpeljević

Pozivam vas da u svim našim župama tijekom korizme posvetite dovoljno vremena i pozornosti promišljanju veličine i značenja neprocjenjivog dara Božjeg milosrđa, otvorite mu svoje savjesti da biste bili njime što snažnije zahvaćeni te u svakodnevnom životu bili »Milosrdni kao Otac«.

Iz Korizmene poruke biskupa Antuna (str. 2-3)

Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan!

(Lk 6,27)

*Časna braćo svećenici i đakoni,
poštovani redovnici i redovnice,
cijenjeni vjeroučitelji i bogoslovi,
draga kršćanska braćo i sestre!*

Svima vam želim milost, milosrde i mir od Boga i Oca Gospodina našega Isusa Krista (usp. 1 Tim 1,2). Prije nekoliko godina posjetio sam jednu zrakoplovnu školu. Bio sam duboko dirnut načinom na koji su profesori, među njima i iskusni piloti, nastojali uvoditi mlade ljude u znanja i vještine zrakoplovstva. Još više me oduševila strast kojom su studenti iskazivali želju za nadvladavanjem svega onoga što im priječi poletjeti svemirskim prostranstvima i biti dionicima nadzemaljskog svijeta. Spontano mi je došao na pamet stih pjesnika Tina Ujevića: „Za let si, dušo, stvorena!“ Naime, želja za letom sa zemlje u druge svjetove duboko je utemeljena u našoj duši u koju je Bog upisao svoj kôd te neizmerno čeznemo izdici se – ne samo u neki drugi prostor – nego doseći one visine gdje je naša prava domovina za koju smo stvoreni i u kojoj je naš smisao.

Milosrdem se uzdići u Božji svijet

Navedeno iskustvo i značenje onoga što je pjesnik izrazio tvrdnjom „Za let si, dušo, stvorena“ uvjerava me koliko je važno sve ono na što nas je pozvao papa Franjo kad je proglasio Izvanredni jubilej milosrda. Potaknuo nas je da se odvažimo krenuti putem na kojem nas sâm Bog, poput najdubljeg poznavatelja našega srca, najboljeg prijatelja i najvršnjeg odgojitelja, snagom svoga milosrda oslobađa od naših privezanosti za zemlju, zarobljenosti zloćom, oslobađa nas od naše sebičnosti i smrti, ranjenosti siromaštvom, bolešću i nepravdom. Svoja promišljanja o siromaštvu i demografskom stanju u Slavoniji, o solidarnosti s onima koji su najteže pogođeni nedaćama uputio sam vam zajedno s dakovačko-osječkim nadbiskupom msgr. Đurkom Hranicom u posebnoj *Poslanici*, koja je tiskana i možete je dobiti u svojim župama. Vjerujem da ćete ju uzeti u ruke, pročitati i nastojati djelovati u skladu s njezinim porukama i poticajima. No, papa Franjo nas je upozorio da „korizmu u ovoj Jubilarnoj

godini treba živjeti intenzivnije kao povlašteno vrijeme u kojem će se slaviti i iskusiti Božje milosrde“ (MV 17). Stoga vam uz *Poruku* kojom bih vas želio potaknuti da što plodonosnije sudjelujete u korizmenim programima naše Biskupije, predstavljene svećenicima i članovima župnih pastoralnih vijeća na nedavnim arhidakonskim susretima.

Župna kateheza o milosrdu

U tom nastojanju od osobite su važnosti korizmene kateheze. One će se održavati petkom u povezanosti s pobožnošću križnoga puta na temelju učenja sv. Ivana Pavla II., napose po enciklici *Bogat milosrdem*. Na taj način odgovorit ćemo na Isusov poziv: „...proučite što znači: Milosrde mi je milo, a ne žrtva“ (Mt 9,13) i poslušati njegov poticaj na iskazivanje milosrda bližnjima: „Idi pa i ti čini tako“ (Lk 10,37). Poput strastvenih učenika u zrakoplovnoj školi, željnih poletjeti, uputimo se s posebnim žarom u ovogodišnju korizmu i neka nam ona bude svojevrstom učionicom Božjega milosrda po kojemu ćemo iskusiti visine i prostranstva života na koji nas je on pozvao i darovao nam ga u Isusu Kristu, u njegovoj ljubavi na križu i pobjedi nad smrću. Neka po vašoj vjerničkoj zauzetosti do svih vaših domova dopre toplina Božje nježnosti, napose u ona bračna i obiteljska stanja označena sebičnošću i zlom, svadama i podjelama, i neka rastvori sve skamenjene odnose te u međusobnoj pomirenosti iskusite kamo ste se vinuli putem praštanja i milosrda. Ne žalite nikakva truda da biste postali dionicima toga Božjega svijeta kojem po njegovu naumu pripadamo. Liturgijska čitanja prve korizmene nedjelje, napose evanđelje, podsjećaju nas kako nas Zli svojom zavodničkom lukavošću želi uvjeriti da se zloćom i sebičnim postupcima može postići ono što bi nas učinilo sretnima. Valja nam molitvom i postom, slušanjem i vršenjem Božje riječi, revnim sudjelovanjem u svetim otaj-

stvima, osobito u sakramentu pomirenja i svetoj euharistiji odbijati njegove zamke te po služenju Crkve kidati se iz okova duhovnog ropstva i iskusiti ljepotu slobode u koju nas može uvesti samo Božje milosrde.

Hodočašća i jubilejski oprost

Jedno od moćnih sredstava u tom nastojanju jest i *jubilejski oprost* koji je moguće postići na više načina, kako nam je protumačio papa Franjo. O njemu sam vam pisao prigodom početka jubilejske godine u *Proglašenju Izvanrednog jubileja milosrda u Požeškoj biskupiji*. Želio bih vas samo podsjetiti da je hodočašće u požešku Katedralu ove korizme, s prolazom kroz sveta vrata, slavljenjem sakramenta pomirenja i euharistije s primanjem svete pričesti te molitvom na nakanu pape Franje pred relikvijom sv. Ivana Pavla II. utemeljitelja naše Biskupije posebna prigoda za ostvarenje toga milosnog dara. To vrijedi i za hodočašća idućega ljeta u naša marijanska svetišta, napose u Voćin i Pleternicu. Pozivam vas da ne propustite hodočašća te da tako sudjelujete na putovima milosrda. Među važnim događajima za naše mlade u tom smislu bit će pješački križni put 4. i 5. ožujka od Virovitice do Voćina gdje će ih primiti suosjećajna Majka Milosrda i moliti za njih da budu ispunjeni toplinom, nježnošću i ljubavlju Božanskog milosrda, očitovana u Isusu Kristu.

Vršenje djela milosrda u obitelji i župi

Ovogodišnja korizma potiče nas da uz župne kateheze nastojimo konkretno u obitelji i društvu ostvarivati *sedam tjelesnih i sedam duhovnih djela milosrda*. Ti čini dovode nas k ljudima pogođenima duhovnim ili tjelesnim patnjama, svadama i sukobima, siromaštvom i bolešću, nepravdama i isključenošću. Otvorimo svoje oči za njih u svim našim župama da ih prepoznamo, raspoložimo svoja srca i imajmo za njih vremena, posvjedočimo im blizinu i suosjećajnu toplinu da domišljatošću naše ljubavi osjete snagu Božjeg milosrda i praštanja. Neka članovi župnih pastoralnih vijeća, osobito članovi karitativnih skupina, temeljito promisle na koji će način organizirano pristupiti potrebnima u svojoj župi. Na biskupijskoj razini i ove korizme tijekom pobožnosti križnog puta petkom sakupljat ćemo milodare za one koji su najteže pogođeni siromaštvom, osamom i isključenošću, među kojima su i stanovnici prognaničkog naselja Kovačevac kod Nove Gradiške. Kao i prijašnjih godina, na poziv našega Biskupijskog Caritasa djeca, osobito ovogodišnji prvopričesnici i krizma-

nici, u akciji „Djeca za djecu“ vježbat će svoju osjetljivost prema drugima prikupljanjem novčanih priloga za nabavu školskih knjiga djeci iz siromašnih obitelji.

Slavljenje sakramenta pomirenja u duhu II. vatikanskog sabora

Draga braćo i sestre! Ove korizme u Godini milosrda želimo se posebno usredotočiti na *sakrament pomirenja*, koji redovito nazivamo ispovijed. Naime, sama njegova narav, kako uči II. vatikanski sabor, traži da ga ne ograničimo na privatni čin, samo na ispovijed grijeha u ispovjedaonici. U tom sakramentu na sasvim poseban način susrećemo Božje milosrde te ga trebamo zajednički slaviti. Osim toga, to nam slavlje u svijetu doziva činjenicu kako nas Božje milosrde ne može ostaviti u grješnom stanju, nego od nas traži spremnost na obraćenje. Sv. Ivan Pavao II. tumači kako „obraćenje predstavlja najkonkretniji izraz djela ljubavi, odnosno prisutnosti milosrda u ljudskom životu“ (PP 7). Milosrde je djelotvorno samo ako uspostavlja pravilan odnos između onoga koji je nekoga povrijedio i koji je povrije-

Ovogodišnja korizma potiče nas da uz župne kateheze nastojimo konkretno u obitelji i društvu ostvarivati sedam tjelesnih i sedam duhovnih djela milosrda. Ti čini dovode nas k ljudima pogođenima duhovnim ili tjelesnim patnjama, svadama i sukobima, siromaštvom i bolešću, nepravdama i isključenošću. Otvorimo svoje oči za njih u svim našim župama da ih prepoznamo, raspoložimo svoja srca i imajmo za njih vremena, posvjedočimo im blizinu i suosjećajnu toplinu da domišljatošću naše ljubavi osjete snagu Božjeg milosrda i praštanja.

den, između Boga i čovjeka. Svećenici trebaju posebice prigodom korizmenih „velikih“ ispovijedi organizirati slavlje pokorničkog bogoslužja na način kako određuje *Red pokore* te tako snažnije istaknuti zajedničarsko, crkveno značenje sakramenta pomirenja, uključujući i zahtjev za obraćenjem. Potrebno je uz to obnoviti svijest o svetoj pričesti kao sastavnom dijelu euharistijskog slavlja i ne povezivati njezino primanje sa sakramentom pomirenja, dijeleći svetu pričest odmah nakon ispovijedi. Presveto otajstvo čuva se u crkvi zato da bi se nosilo bolesnicima i da bismo Isusu Kristu iskazivali klanjanje. Obnova sakramenta pomirenja u skladu s učenjem II. vatikanskog sabora jedna je od važnih zadaća ove korizme u pripravi za naš Biskupijski euharistijski kongres 2017. godine.

Braćo i sestre! Pozivam vas da u svim našim župama tijekom korizme posvetite dovoljno vremena i pozornosti promišljanju veličine i značenja neprocjenjivog dara Božjeg milosrda, otvorite mu svoje savjesti da biste bili njime što snažnije zahvaćeni te u svakodnevnom životu bili „Milosrdni kao Otac“. Neka „Otac milosrda i Bog svake utjehe“ (2 Kor 1,3) bude sa svima vama. Pozdravlja vas i od srca blagoslivlja – vaš biskup

+ *Antun I. Franjo*
Požeški biskup

Požega, 4. veljače 2016.

Od osobite su važnosti korizmene kateheze koje će se održavati petkom u povezanosti s pobožnošću križnoga puta na temelju učenja sv. Ivana Pavla II., napose po enciklici Bogat milosrdem. Na taj način odgovorit ćemo na Isusov poziv: »...proučite što znači: Milosrde mi je milo, a ne žrtva« (Mt 9,13) i poslušati njegov poticaj na iskazivanje milosrda bližnjima: »Idi pa i ti čini tako« (Lk 10,37).

KORIZMENA POSLANICA SLAVONSKIH BISKUPA

Siromaštvo i demografsko stanje u Slavoniji, Baranji i Srijemu

Prigodom ovogodišnje korizme u Godini milosrđa đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić i požeški biskup Antun Škvorčević napisali su zajedničku Poslanicu pod naslovom »Siromaštvo i demografsko stanje u Slavoniji, Baranji i Srijemu«. To je njihov prvi pastoralni nastup takve vrste od utemeljenja Đakovačko-osječke nadbiskupije.

Dvojica biskupa predstavili su Poslanicu javnosti u Nadbiskupskom domu u Đakovu, 5. veljače 2016. U tiskanom obliku dokument je dostavljena svim župama Požeške biskupije, da bi je vjernici imali na raspolaganju prve korizmene nedjelje. Poslanica se može pročitati i na internet-skom portalu Požeške biskupije.

Teški životni uvjeti

Povod objavljivanja poslanice je pastirska briga i duboko suosjećanje dvojice slavonkih biskupa za ljude Slavonije, Baranji i zapadnog Srijema, koji se trenutno suočavaju s dva velika i teška problema, koji su međusobno uzročno-posljedično usko povezani. Prvi problem je sve veće siromaštvo žitelja spomenutih prostora naše domovine; drugi problem je njihovo demografsko izumiranje. Budući da se o problemu sve većeg siromaštva i sve veće prijetnje nestanka ljudi s ovih prostora govori s polazišta crkvenoga socijalnog nauka, riječ je o socijalnoj poslanici. Njezini autori su očitovali otvorenost prema svima koji mogu i žele pridonijeti općem dobru u ovom dijelu naše domovine, te je u tom smislu riječ o dijaloški intoniranom dokumentu.

Poslanica ima dva dijela, s kratkim uvodom i zaključkom. U uvodu (br. 1) biskupi kažu da »pogledom milosrdnoga i blagoga Gospodina« žele razmotriti »pitanja koja se odnose na sve teže životne uvjete ljudi u ovom dijelu naše hrvatske domovine pred kojim nitko ne bi smio ostati ravnodušan«. Ujedno žele dati svoj doprinos »da se zaustave trendovi rasta siromaštva na našim prostorima«. Na ostvarivanje tog cilja biskupi pozivaju vjernike, društveno-političku i gospodarsku javnost te sve ljude dobre volje.

U prvom dijelu (br. 2-6), koji pod naslovom »Nezaposlenost i siromaštvo u Slavoniji«, biskupi daju temeljitu analizu teškoga trenutnog stanja u toj regiji i otkrivaju uzroke koji su do njega doveli. Sa žaljenjem konstatiraju da se nekoć bogate pokrajine Slavonija, Baranja i Srijem, danas nalaze na samom rubu hrvatskog društva, zbog čega mnogi mladi visokoobrazovani ljudi sve više iz njih iseljavaju. Potom podsjećaju da nam je komunizam u bremenito naslijede ostavio usitnjene posjede, koji su nekonku-

rentni na tržištu današnje poljoprivredne proizvodnje, kao i podržavljenu zemlju, koja nije vraćena prijašnjim vlasnicima, nego se dodjeljuje pretežno velikim tvrtkama, nanoseći tako novu nepravdu obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. K tome dodaju izostanak agrarne politike i strategije ruralnog razvoja, pretrpljena razaranja u Domovinskom ratu, nepravedno i zakonski sumnjivo provedenu privatizaciju te činjenicu da su kapitalne investicije zaobišle ove prostore. Prvi dio Poslanice biskupi završavaju zaključkom da su nabrojani problemi prvenstveno političke naravi, a najveća odgovornost za nastalo stanje pripisuje se pretjeranoj centralizaciji države i njezinoj poreznoj politici, s jedne strane, a s druge strane mentalitetu naših poljoprivrednika koji se, zbog negativnih iskustava udruživanja iz komunističke prošlosti, teško odlučuju na nove oblike udruživanja.

Načela crkvenog socijalnog nauka

Drugi dio (br. 7-21) je naslovljen »Načela socijalnog nauka Crkve«, i u njemu biskupi raspravljaju o dvije tematike. Najprije govore »o poljoprivredi u cjelini gospodarskog sustava« (br. 8-14), i predlažu konkretne političke, zakonske i gospodarske mjere za oporavak Slavonije, Baranje i Srijema. Spomenute mjere idu od donošenja dugoročne agrarne politike, razvoja prehrambeno-prerađivačke i drvne industrije, potrebe cjeloživotnog obrazovanja poljoprivrednika, primjerenije politike poreznog sustava i određivanja pravedne cijene otkupa, do nužnosti promjene zakonskih okvira i njihovog usklađivanja s propisima Europske unije, koji potiču razvoj malih proizvođača. Biskupi osobito naglašavaju potrebu da se poljoprivrednici malih i usitnjenih posjeda međusobno udružuju, ističući kako je potrebno doraditi zakone o dodjeli državnog zemljišta i sustava poticaja te time i malim proizvođačima omogućiti da se ravnopravno natječu za dobivanje državne zemlje u koncesiju. Kao konkretne mjere za oporavak poljoprivrede biskupi predlažu i izgradnju prikladne infrastrukture, odgovornije gospodarenje prirodnim bogatstvima, kapitalna ulaganja te primjereniju socijalnu

zaštitu poljoprivrednika i njihovih obitelji.

Druga tematika nosi naslov »Duh solidarnosti i socijalne osjetljivosti« (br. 15-21). Govoreći o toj temi biskupi na temelju načela socijalnog nauka Crkve pozivaju na duh solidarnosti i na veću socijalnu osjetljivost. Definiraju solidarnost kao nešto »puno više od povremenog čina darežljivosti jer podrazumijeva stvaranje novog mentaliteta koji razmišlja u kategorijama zajedništva«, i naglašavaju da se solidarnost konkretno vidi na djelu u trajnom i odlučnom zauzimanju za opće dobro, u uklanjanju uzroka siromaštva te u opredjeljenju za siromašne. Ističu da »rad ima prednost nad kapitalom« i »da glavni prioritet svih odgovornih u društvu mora biti mogućnost stalnog zaposlenja za sve, jer je skupa upravo nezaposlenost, a ne socijalna država« Pozivaju poslodavce da zbog težnje za većom vlastitom zaradom ne umanjuju plaće radnicima, a državne ustanove da provode bolji nadzor poštivanja prava radnika. Biskupe osobito zabrinjava ubrzani pad stope nataliteta, jer to ima dalekosežne posljedice za budućnost gospodarstva i sustava socijalnog i mirovinskog osiguranja. Naglašavaju potrebu decentralizacije države, jer bi se na taj način omogućila pravednija raspodjela državnog novca i uravnotežio razvoj pojedinih regija. Po mišljenju biskupa potrebna je i promjene mentaliteta koji promiče uskogrudne interese na štetu općeg dobra, koji sve očekuje od države, a osobito koruptivni mentalitet i politička podobnost.

Na koncu Poslanice biskupi svima, a osobito svećenicima, upućuju poziv na promicanje socijalnog nauka Crkve i življenje socijalne duhovnosti i zauzetosti za čovjeka. U tom duhu daju svoju punu potporu osnivanju socijalnih samoposluga, pučkih kuhinja, suradnji s nevladinim humanitarnim organizacijama, osnivanju zaklada za stipendiranje učenika i studenata slabijeg imovinskog stanja te radu župnih karitativnih skupina. U završnim poticajima (br. 22) biskupi se vraćaju ishodišnoj temi poslanice – milosrđu, i zaključuju da svjedočenje milosrđa treba biti životni stav i temeljna oznaka života svakog kršćanina.

SKUPŠTINA BISKUPA ĐAKOVAČKO-OSJEČKE CRKVE NE POKRAJINE

Rasprava o siromaštvu i mješovitim ženidbama

Biskupi Đakovačko-osječke crkvene pokrajine održali su 4. siječnja u Biskupskom domu u Požegi svoju XXX. skupštinu. Uz domaćina, požeškog biskupa Antuna Škvorčevića, na sjednici je sudjelovao đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, nadbiskup u miru Marin Srakić, srijemski biskup Đuro Gašparović, kancelari spomenutih biskupija te profesor Vlatko Dugalić.

Nakon molitve Trećega časa, požeški biskup je uputio pozdravnu riječ, čestitajući nazočnima Novu godinu. Spomenuo je kako je znakovito što se metropoljska sjednica održava u božićnom vremenu na početku nove godine, što svjedoči o važnosti nekih pastoralnih pitanja te žurnost s kojom pastiri u svom poslanju žele o njima zajednički promišljati, pronalaziti prikladna rješenja te ih provoditi u djelo. Podsjetio je da je među tim pitanjima i sve veće siromaštvo te sve teže demografsko stanje u Slavoniji, Baranji i Srijemu o koji-

ma će biti riječi na sjednici te o njihovom rješavanju u svjetlu Izvanrednog jubileja milosrđa. Poželio je biskupima ugodan boravak u Požegi i blagoslovljen rad.

Predsjedatelj skupštine, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, zahvalivši na riječima dobrodošlice domaćega biskupa, rekao je kako nam Bog u svom Sinu, utjelovljenom u liku malenog djeteta očituje svoju blizinu, te kako biskupi svojim susretom žele u tom ozračju razmišljati o konkretnim pitanjima, posvjedočiti uzajamnu blizinu i

nastupiti konkretnim odgovorima prema vjernicima koji su povjereni njihovoj pastirskoj brizi. Potom je predstavio dnevni red skupštine na kojem su za raspravu predložene sljedeće teme:

„Đakovačko-osječka crkvena pokrajina pred siromaštvom u Slavoniji, Baranji i Srijemu“; „Izazov ekumenizma u svjetlu mješovitih ženidbi i drugih pastoralnih pitanja“; te „Prijedlozi za imenovanje rektora Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu“.

Pitanje siromaštva u Slavoniji, o kojem se već razgovaralo na jednoj od prethodnih metropoljskih skupština, predstavio je prof. Vlatko Dugalić. Slijedila je rasprava koja je pokazala svu širinu i dubinu problema te istaknula vodeće mjesto koje trenutačno u tome ima Slavonija u okviru Republike Hrvatske. Biskupi su zaključili da će na tu temu vjernicima uputiti zajedničku korizmenu poruku u Godini milosrđa i na početku djelovanja nove Hrvatske vlade kako bi upozorili na spomenuto stanje i mogućnosti njegova rješavanja.

Đakovačko-osječka nadbiskupija, Požeška i Srijemska biskupija izradile su statistiku o prijelazima u puno zajedništvo Katoličke Crkve i mješovitim ženidbama kako bi mogle imati točne informacije te odgovoriti onima koji na političkim ili drugim razinama nerijetko nastupaju neutemeljeno s obzirom na ta pitanja. Biskupi su protumačili značenje spomenute statistike kao odraz zdravih i realnih ekumenskih odnosa kod nas te su izrazili želju da to učini svaka biskupija u Hrvatskoj. Razgovarali su i o drugim pitanjima s obzirom na promicanje ekumenskog duha i suradnje s kršćanskim Crkvama i crkvenim zajednicama.

Osvrnuli su se na nastalu situaciju u Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu nakon imenovanja njezina rektora za vojnog ordinarija u Republici Hrvatskoj te su razgovarali o mogućim kandidatima za tu važnu službu.

Biskup primio slavenskog episkopa

U Biskupskom domu u Požegi biskup Antun Škvorčević primio je 31. prosinca slavenskog episkopa Jovana Čulibrka u pratnji požeškog paroha Aleksandra Bjelića. Bio je to susret koji se dogodio između slavljenja Božića po gregorijanskom i julijanskom kalendaru gdje su si dvojica crkvenih čelnika uživo čestitala blagdan te razmijenili dobre želje na temelju vjere u istog Gospodina. Već se ustalilo da požeški biskup i pakrački episkop povremeno nastoje razmijeniti mišljenja o trenutačnim zbivanjima u Crkvi i društvu te učvršćivati međusobne odnose povjerenja u nastojanju oko liječenja rana koje je nedavni rat ostavio u dušama ljudi.

Episkop Čulibrk upoznao je biskupa Škvorčevića s obnovom vladličanskog doma i sabornog hrama u Pakracu te ostalim svojim aktivnostima među kojima je i nedavni posjet Sjedinjenim Američkim državama. Darovao je biskupu sliku sv. Antuna Padovanskog, koju je izradio jedan sjevernoamerički slikar, te uručio pozdrave svoga prethodnika episkopa Save Jurića. Biskup i episkop razmotrili su aktualna pitanja iz odnosa Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve te se složili oko potrebe produbljivanja daljnjih međusobnih kontakata kako bi se dokinule određene predrasude i kako bi se pridonijelo ostvarivanju zajedničkih evanđeoskih ciljeva u suvremenim zbivanjima na našim prostorima i šire.

ZAVRŠETAK GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA U POŽEŠKOJ BISKUPIJI

Nasljedujmo Isusa u siromaštvu, poslušnosti i čistoći kako bismo bili dar za druge

Piše: Krunoslav Juraković • Snimio: Duško Mirković

prorok Jeremija nam u današnjem prvom čitanju svjedoči kako se vjernički stoji pred vlastitom prošalošću. On tumači da ga je Bog poznao prije nego li se rodio, dok je još bio u majčinu krilu, posvetio ga za proroka. Biskup je istaknuo da je svaki od nazočnih vjernika, napose redovnika i redovnica, djelo Božjeg nauma, da je svatko na svoj način pozvan izvršiti njegovo poslanje, pa tako redovnici iz bližega slijediti Isusa Krista, ostvarujući tri evanđeoska savjeta. Upozorio je na mogućnost da se u nama pojave sumnje ili otpori prema Božjem naumu, izloženi smo napasti prilagodbe svijetu oko nas, koji je ranjen zlom, označen grijehom. Kazao je da je Godina posvećenog života bila prigoda provjeriti jesmo li iznevjerili Božje nade ili im ostali vjerni u zahvalnosti što nas je pozvao. - Zahvalimo večeras Bogu što nas je baš tako smislilo i pozvao, što je nakanio s nama u našoj hrvatskoj zemlji izgraditi svoj božanski naum, zahvalimo za vjernost koju smo mu očitovali i zamolimo oprostjenje za slabosti. - pozvao je biskup.

Ljubav je najveća karizma

Govoreći o sadašnjosti koju po papi Franji treba živjeti sa strašću ustvrdio je: - Redovništvo nije nasljedovanje Isusa Krista u polovičnosti, nego u posvemašnjosti dara. - Kazao je da postoje različite redovničke karizme, ali sve njih povezuje i nadvisuje najveća karizma – ljubav, o kojoj u drugom čitanju govori sv. Pavao, pišući Korinćanima. Spomenuo je da su mudri ljudi u antičkoj Grčkoj, razmišljajući o ljubavi govorili o erosu. Eros je čežnja za drugim, želja posjedovati drugu osobu, koja po sebi nije kriva, ali se vrlo lako može pretvoriti u sebičnost, upozorio je biskup. Naglasio je da je Isus živio ljubav kao agape, a ona nije želja za posjedovanjem drugoga, nego darivanje sebe za njega. Ako redovnici i redovnice koji su se odrekli ljubavi u dimenziji erosa ne bi živjeli ljubav u smislu agape, oni bi u svom beženstvu bili prazni

je znakovito da su večeras ulazeći u katedralu prošli kroz sveta vrata na kraju Godine posvećenog života, koja završava na blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu, kako bi se po jubilejskom oprostom uključili u duhovni dinamizam Godine milosrđa. Pozvao ih je da zahvale Bogu za dobro koje su primili tijekom Godine posvećenog života i mole za vjernost svetim zavjetima.

Izvršiti Božje poslanje

U homiliji biskup je podsjetio na svrhu i smisao Godine posvećenog života, kako ju je zamislilo papa Franjo: - Sa zahvalnošću se sjetiti prošlosti, sa strašću živjeti sadašnjost, u nadi prihvatiti budućnost. - Na temelju nedjeljnih liturgijskih čitanja osvrnuo se na sve tri zadane dimenzije. Kazao je da redovito svoju prošlost opisujemo iznošenjem određenih datuma i događaja. Međutim,

Slavlje završetka Godine posvećenog života za Požešku biskupiju održano je u nedjelju, 31. siječnja u Požegi. Bilo je to ujedno hodočašće redovnika i redovnica u Katedralu prigodom Izvanrednog jubileja milosrđa.

Redovnici i redovnice pod vodstvom njihova povjerenika fra Milana Krište najprije su se okupili u dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskog doma, gdje im je s. Valerija Kováč s Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održala izlaganje o aktualnosti zavjeta danas.

Prolaz kroz sveta vrata

Usljedilo je pokorničko bogoslužje s prigodom za osobnu ispovijed u crkvi sv. Lovre. Vrhunac slavlja bila je sveta misa koju je u katedrali predvodio biskup Antun Škvorčević. Redovnici i drugi svećenici te redovnice u procesiji na čelu s biskupom prošli su kroz katedralna sveta vrata. Na početku slavlja biskup je pozdravio okupljene, Bogu posvećene osobe te sve nazočne, rekavši da

od mnogih drugih ljudi, ustvrdio je biskup. Naglasio je presudnu važnost da Bogu posvećene osobe neprestano nastoje živjeti strastvenu, posvemašnju darovanost sebe Bogu i bratu čovjeku u karizmi vlastitoga reda, nasljedujući Isusa Krista koji je u siromaštvu, poslušnosti i čistoći bio dar za nas, do kraja, do u smrt. Biskup se obratio i nazočnim mladim bračnim parovima s djecom te im kazao da iz svog iskustva dobro znaju kako brak nije moguće svesti na eros, na posjedovanje drugoga, jer će im tako njihovo zajedništvo brzo postati tanko i prazno. Nego je potrebno eros povezati s agape, s uzajamnom darovanošću po kojoj bračni život postaje čvrst, trajan i ispunjen. Pozvao je nazočne redovnike i redovnice da provjere je li ta najveća karizma doista prisutna u njihovu osobnom životu i u životu njihovih redovničkih zajednica, i žive li jed-

ni za druge, a svi zajedno za ono poslanje koje im je povjereno po karizmi njihovih utemeljitelja.

Bogatstvo Crkve

Biskup je progovorio i o trećoj dimenziji Godine posvećenog života koju je naznačio papa Franjo: - Prihvatiti budućnost s nadom. - Istaknuo je da je naš ljudski život veliki Božji projekt i čim to ustvrdimo, svjedočimo da nismo dovršeni, nego bića koja se postupno ostvaruju u hodu prema svojoj konačnosti. Svjesni toga, ni u jednom trenutku svoga života ne možemo reći da smo bili dovoljno ljudi, niti da smo bili dovoljno redovnici, da smo savršeni. Jesam čovjek i redovnik, ali još ne potpuno. Prihvatiti sebe kao biće budućnosti u nadi znači posvjedočiti da smo stvoreni za konačnu Božju stvarnost za kojom i ne znajući čežnemo, za kraljevstvo nebesko o kojem je govorio Isusu i omogućio njegovo ostvarenje svojom mukom i smrću. Biskup je nazočnim redovnicima i redovnicama rekao da oni kroz svoja tri redovnička zavjeta – siromaštvo, čistoća i poslušnost – svjedoče sebi i drugima kako nisu stvoreni za ovaj svijet, nego za kraljevstvo nebesko, i da su svojim životom znak te Božje budućnosti. Potaknuo ih je da obnovljeni u svim trima spomenutim dimenzijama svoga redovništva nastoje živjeti Izvanredni jubilej milosrđa te budu trajno bogatstvo požeške mjesne Crkve.

Zahvalnost za dar redovništva

Nakon homilije nazočni redovnici i redovnice obnovili su svoje redovničke zavjete. Na koncu misnog slavlja biskup im je čestitao Dan posvećenog života i pozvao ih da pjevajući himan *Tebe Boga hvalimo* zahvale Bogu za dar redovništva i svega onoga što su primili u Godini posvećenog života. Potom su svi sišli u katedralnu kriptu gdje su u kapeli sv. Ivana Pavla II., pape Božanskog milosrđa pred relikvijom njegove krvi zajednički izmolili molitvu na nakanu pape Franje i tako ispunili posljednji od uvjeta za dobivanje jubilejskog oprosta. Po završetku misnog slavlja uputili su se u obližnji Dom sv. Ivana Pavla II. Gdje je za njih bio pripremljen domjenak.

NA EKUMENSKOM SLAVLJU U POŽEGI SUDJELOVALI PREDSTAVNICI PRAVOSLAVNE, EVANGELIČKE I REFORMIRANE CRKVE

Otvorimo srca Duhu Svetom da nas očisti i u Isusu Kristu obdari ljubavlju, praštanjem i milosrđem

Piše: Robert Kupčak • Snimio: Marijan Pavelić

U požeškoj crkvi sv. Lovre održano je 22. siječnja središnje biskupijsko ekumensko slavlje u sklopu Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana kojem je misao vodilja »Pozvani naviještati silna djela Gospodnja«. Predvodio ga je biskup Antun Škvorčević, a sudjelovao je na njemu episkop slavonski Jovan Čulibrk, u čijoj su pratnji bili požeški paroh Aleksandar Bijelić i đakon Milan Tomašević, biskup Evangelike Crkve Branko Berić te Branimir Bučanović, pastor Reformirane Crkve i tajnik njezine Sinode.

Otvorimo svoja srca

Na početku slavlja, biskup Škvorčević pozdravio je sve nazočne, napose ekumenske uzvanike. - Ova molitva u Požegi izraz je naše jednostuše čežnje i nastojanja oko onog jedinstva Isusovih učenika u njegovoj Crkvi za koje je Gospodin molio prije svoje smrti, kako bismo u hrvatskom društvu bili prepoznatljiviji kao svjedoci i navjesticitelji 'silnih djela onoga koji nas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu', što je tema ovogodišnje Molitvene osmine. Otvorimo svoja srca i usmjerimo svoje misli Duhu Svetom da nas on očisti i u Isusu Kristu obdari ljubavlju, praštanjem i milosrđem te se obnovimo u zajedništva Božjega Trojstvenog života, čiji smo dionici postali po svetom krštenju. - poručio je na početku biskup Škvorčević.

Ekumenska služba riječi odvijala se po predlošku koji je izradilo Papinsko vijeće za promicanje jedinstva kršćana te Svjetsko vijeće Crkava. Nakon zaziva Duha Svetoga i molitve kajanja i praštanja te nakon naviještenih svetih čitanja biskup je održao homiliju u kojoj je najprije pozdravio nazočne srednjoškolce iz požeške Katoličke gimnazije i drugih škola. Spomenuo je da - u svijetu, i u Hrvatskoj ima onih koji vole graditi na podjelama, i koji se raduju što su Isusovi učenici međusobno podijeljeni u različitim crkvama, misleći da se s podjelama

može nešto postići i nekamo stići. - Ustvrdio je kako nam vlastito iskustvo, napose u obiteljima svjedoči da je to velika varka.

Najhranjivija hrana je Božja riječ

Kazao je da nam naviještena Božja riječ može pomoći u oblikovanju pravih stavova. Istaknuo je da - sva tri sveta čitanja govore o Bogu koji je sav usmjeren na čovjeka, i koji ga visoko cijeni, te proglašava tko je on za njega. - Napomenuo je da u prvom čitanju iz Knjige proroka Izaije Bog svojim govori kako čovjek nije biće koje se može prehraniti samo onime što će staviti u želudac. - Najbolja i najhranjivija hrana je Božja riječ, jer ona ulazi u naše srce. - rekao je biskup i podsjetio da je toj Riječi ime Sin Očev, čovjekom postao, Gospodin naš Isus Krist. - Kad Isus Krist po vjeri ude u naša bića, u našu ljudsku sudbinu, postaje našom hranom, ne samo za život do smrti, nego i preko groba, za život vječni. - Tumačeći evanđeoski ulomak iz Isusova govora na gori, naglasio je da su blaženi siromašni, žalosni, žedni pravdnosti, progonjeni zato što su posve otvoreni Bogu, Isusu Kristu i bogatstvu kojim ih on može ispuniti. - Kršćani su sol zemlje i svjetlo svijeta. - nastavio je biskup tumačiti evanđelje - po Isusu Kristu koji je svjetlo svijeta i koji našoj stvarnosti ljudskog

postojanja daje okus i tek, kao što sol daje okus i tek hrani koju uzimamo. - Upozorio je da Isus ne poziva da budemo svjetlost i sol, nego tvrdi da jesmo svjetlost i sol. - To smo postali po svetom krštenju po kojem je Isus Krist svojom pobjedom nad smrću ušao u naše živote i postao našom svjetlošću, bogatstvom u siromaštvu, utjehom u žalosti, smislom u lutanju. - dodao je biskup. Podsjetio je nazočne - kako su svi oni koji su kršteni u različitim crkvama i koji su povjerovali u Isusa Krista, već iznutra duhovno jedno. Isus Krist u snazi svoga Duha u nama ostvaruje svoju istinu o čovjeku, on nas ispunja svojim svjetlom i smislom. - Ujedno po riječi sv. Petra iz drugog čitanja postali smo rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod stečeni da naviještamo silna djela onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu. - kazao je biskup.

Isus Krist - najčvršći temelj

Nadovezujući se na tu Apostolovu tvrdnju rekao je kako bismo večeras mogli nabrati što su sve kršćani tijekom dvadeset stoljeća lošega napravili, kao i sve ono što je uzrokovalo međusobne podjele, ali da si time ne bismo ni najmanje pomogli, te je istaknuo: - Podsjećajući se tko smo u Isusu Kristu, činimo najbolje. I ako su pravoslavni episkop, evangelički biskup i reformirani pastor došli danas ovamo u crkvu sv. Lovre da bismo se na to zajednički podsjetili, to je dragocjeno u Hrvatskoj, u kojoj ima i previše podjela. Ono što je Isus Krist u nama, u našim crkvama, to nije podjela, nego jedinstvo koje on ostvaruje u snazi svoga Duha. Ono pak negativno što postoji u nama, plod je ljudske ranjenosti zlom i to on jedini može očistiti snagom svoga Duha. -

Spomenuo je kako se po želji pape Franje oblikuje komisija predstavnika Srpske pravoslavne Crkve i Katoličke Crkve u Hrvatskoj koja bi se trebala baviti zbivanjima tijekom Drugog svjetskog rata kod nas i djelovanjem bl. Alojzija Stepinca u tim teškim vremenima. Istaknuo je kako je - moguće navraćati se u prošlost da bismo nastojali pronaći koliko smo jedni drugima zla učinili, ali da bismo tako zapravo otišli u nemogućnost na našu sadašnjost i bu-

dučnost. - Kazao je da s predstavnicima drugih kršćanskih crkvi i zajednica - želi moliti kako bi sve što nastojimo činiti kao pojedinci i kao crkve, zaista bilo utemeljeno na najčvršćem temelju - Isusu Kristu -, na vjeri u njega, na snazi njegove ljubavi darom Duha Svetoga, na praštanju i milosrđu. Tada možemo razmišljati o podjelama i o zlu koje nas neće otrovati, nego će nam Duh Sveti pomoći da se vidimo u njegovom svjetlu, i liječiti nam povijesne rane. - Homiliju je biskup završio uvjerenjem - da je sve ono što se tijekom povijesti s Bogom gradilo i s Bogom pročišćavalo, kao i istina koja se s Bogom nastojala pronaći, pridonosilo čovjekovoj slobodi, njegovu dostojanstvu po naumu Božjem. - i izrazio nadu da će se to nastaviti događati među nama u Hrvatskoj.

Dva apsolutna jedinstva

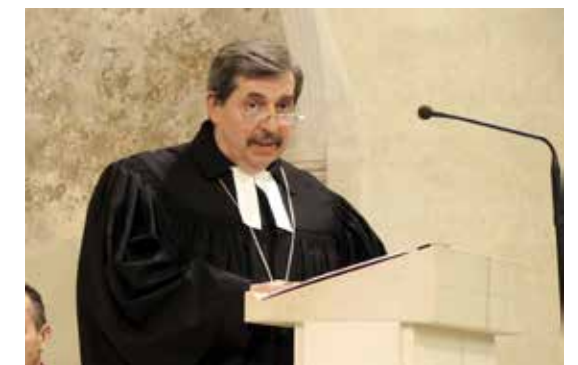
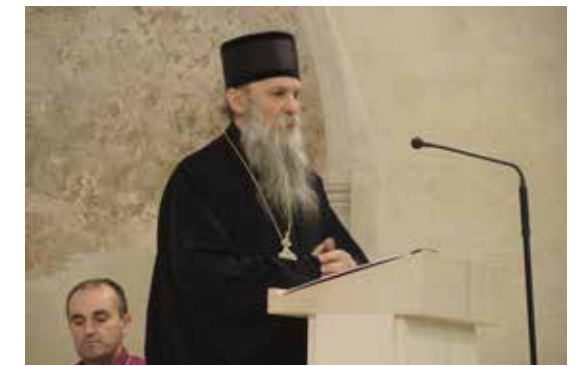
Nakon što su svi zajedno izmolili Nicejsko-carigradsko vjerovanje, upućeni su Bogu molitvini zazivi i prošnje, koje su zaključene molitvom Gospodnjom. Potom su svi izmijenili znak mira, dok su nazočni mladi pjevali pjesmu „Daruj nam mir“. Ekumenski uzvanici uputili su potom nazočnima svoju prigodnu riječ. Episkop Jovan je rekao da postoje dva apsolutna jedinstva: jedinstvo u stvaranju, za koje znamo iz povijesti, i jedinstvo koje će se ostvariti u kraljevstvu nebeskom, za koje znamo iz metapovijesti, iz budućnosti koja tek dolazi. Nastavio je: - Između ta dva jedinstva nalazi se ono najstrašnije i ono najljepše što je dala tvorevina. Najstrašnije, to je krst Kristov, na koji je čovjek raspeo Bogočovjeka. A najljepše, to je Bogočovjek koji voljno polazi na stradanje, istiniti Bog, koji je postao istiniti čovjek, primio je tu svoju tvorevinu, i krenuo na stradanje, ne da bi ostao na tom krstu, nego da bi vaskrsao. - Citirao je Dostojevskog koji je rekao: - Kad gledam neke slike Hrista rassetoga u kojima nema vaskrsenja, ja gubim vjeru. - Potom je, podsjetivši na starozavjetni događaj izlaska Lotove obitelji iz Sodome i Gomore, rekao: - Kada je Lot sa svojom porodicom izlazio iz Sodome i Gomore, zabranio je da se gleda unazad. Ali ga ne poslušala njegova žena, nego se okrenu ka Sodomi i Gomori, pogleda u njih kako gore, i pretvori se u stup soli, za koji i danas kažu da obitava negdje kod Mrtvog mora u Svetoj Zemlji. Samo sa Hristom, kako je rekao preuzvišeni biskup Antun, mi možemo pogledati i unazad, i u naše Sodome i Gomore ovoga svijeta i naše povijesti i naše historije, i vidjeti u njima ne stup soli, ne užas, nego i u njima vidjeti lice Hristovo, lice bližnjega kao lice Hrista kao što je govorio sveti Antonije: - Vidjeh bližnjega svoga, vidjeh Hrista svoga. - Ali ne samo vidjeti lice bližnjega i Hristovo lice u prošlosti, nego i još više u toj budućnosti kojoj se okrećemo i Carstvu nebeskom, gledajući ovdje u lice jedni drugima. - rekao je

episkop Jovan i zahvalio Požežanima na gostoprimstvu i na zajedničkoj molitvi.

Raditi na jedinstvu

Zatim se nazočnima obratio evangelički biskup Berić. Podsjetio je na razvoj ekumenskog hoda u Hrvatskoj, koji je počeo u Zagrebu, a danas se proširio na cijelu Hrvatsku, naglasivši da je biskup Škvorčević bio jedan od njegovih pokretača. Kazao je da su ta ekumenska nastojanja urodila plodom jer su nekadašnja gledišta i predrasude danas »gotovo nestale«. Podsjetio je - da su 31. listopada 1999. godine predstavnici Svjetskog luteranskog saveza i predstavnici Rimokatoličke crkve potpisali zajedničku izjavu o nauci opravdanja, gdje se potvrđuje da smo spašeni vjerom. - Ponovio je - da se jedinstvo kršćana temelji na biti djelovanja jednoga Boga u jedinstvu Sina i Oca u jednome Duhu, koji sve ispunjava. Jednim krštenjem, koje se daje po Gospodinovu nalogu, udaren je temelj tom jedinstvu i ujedno zadaći naviještanja jednog Evanđelja. A imamo toliko toga zajedničkog: istoga Boga, isto vjerovanje, jedno krštenje. I to je ono što bi nas trebalo voditi k jedinstvu. - rekao je biskup i upitao: - Što mi možemo učiniti za jedinstvo? - Odgovarajući na to pitanje, rekao je da je - jedinstvo koje dijelimo u Kristu veće od svih razlika, onih prošlih i sadašnjih, i upravo pripadnost Kristu nas poziva na jedinstvo. - Tumačeći Isusovu riječ »Vi ste sol zemlje; vi ste svjetlo svijeta« rekao je: - Vi kršćani imate mogućnost ljudima pomoći da steknu okus za onaj dobar i ispunjen život. Vi biste kršćani mogli osvjetliti tamu, tolike tuge i osamljenosti onih koji su u svijetu. Vi biste kršćani mogli biti svjetionici onoga ispravnoga životnog usmjerenja. Zašto onda uobičajena slika Crkve i današnjih kršćana tako odudara od onoga što bi oni u stvari trebali biti u svijetu? - upitao je biskup Berić i zaključio: - Ja trebam biti svjetlost, ti sol, začini za druge. Pokušajmo to sami biti radeći na jedinstvu

Pastor Reformirane crkve Branimir Bučanović je u svom govoru najprije rekao da mu je čast što danas po prvi puta sudjeluje na ekumenskom bogoslužju u Požegi, gradu u kojem je već bio više puta, i da mu je uvijek zadovoljstvo biti s kršćanima koji su okupljeni na molitvu. Ukratko je podsjetio na neke važne događaje ekumenskog pokreta s gledišta Reformirane prezbiterijanske crkve. - Mi smatramo da su istinski Kristovi učenici svi oni koji su po krštenju pozvani u Kraljevstvo nebesko, a onda opečaćeni darom vjere koja je temeljna stvar u njihovom životu. Oni mogu biti u različitim crkvama, mogu imati različite konfesije, ali ako imaju tu temeljnu stvarnost u svom životu, a to je živa vjera u Krista uskrsloga, onda je to ono što ih povezuje. - rekao je pastor i nastavio: - Mi živimo u svijetu koji traži smisao u onome što je zapravo besmi-

sleno: u prolaznosti, materijalizmu, karijerizmu i drugim -„izmima“ i ideologijama ovoga svijeta. Smatramo kako bi kršćani trebali imati zajedničku platformu i iz te platforme svjedočiti Krista uskrsloga, kako bi ljudi koji su u potrazi zapravo vidjeli da su kršćani duhovno uvijek bili i jesu ujedinjeni, a nadamo se da će to jednoga dana biti i organizacijski. - Dodao je: - Ekumenizam nas potiče da gradimo mostove. Mostovi se grade tamo gdje postoje prepreke. Ovdje postoje različitosti, i upravo zbog toga ekumenska nastojanja i ekumenizam kao pokret među svim kršćanima ima veliku vrijednost i važnost. Svima vama, zapravo svima nama, želim Božji blagoslov i Božji mir, da svemogućim gospodinom Bogom izrekne lijepu svoju i dobru riječ, a kad je on izrekne i stavi u naša srca, onda smo istinski blagoslovljeni. - zaključio je pastor Bučanović.

Pri koncu slavlja, biskup Škvorčević je zahvalio uzvanicima na sudjelovanju i svjedocanstvima te je na sve zazvao Božji blagoslov. Na slavlju je pod ravnanjem Alena Kopunovića Legetina pjevao zbor požeške katedrale koji je izveo skladbe iz katoličke, pravoslavne i evangeličke tradicije.

SKUPŠTINA ARHIĐAKONA I DEKANA BISKUPIJE

Predstavljeni korizmeni pastoralni programi u Jubilejskoj godini

U Dvorani sv. Lovre Biskupskog doma u Požegi, 18. siječnja pod predsjedanjem biskupa Antuna Škvorčevića održana je Skupština arhiđakona i dekana Požeške biskupije.

Podsjetio je, kako je početak nove godine u kojoj slavimo Izvanredni jubilej milosrđa prigoda podsjetiti na značenje njihove službe i razmotriti zajedničke programe koji će se odvijati napose u korizmi. Ustvrdio je da su službe arhiđakona i dekana suradnički najdublje povezane s biskupovim služenjem i zajedničkim poslanjem. Istaknuo je da ta služba eklezijalnog značenja očituje sinodalnost Crkve i na taj način pomaže u ostvarivanju njezina poslanja. Zahvalio im je na vjernosti kojom vrše svoju službu.

Poruka slavonskih biskupa

Potom je naglasio važnost korizmenih pastoralnih programa i protumačio kako će se oni odvijati. Spomenuo je da će nedjelju prije korizme sve župe primiti određeni broj tiskane Korizmene poruke slavonskih biskupa u godini Izvanrednog jubileja milosrđa pod naslovom „Rastuće siromaštvo i zabrinjavajuće demografsko stanje u Slavoniji, Baranji i Srijemu“ da je podijele vjernicima i javnim djelatnicima u njihovoj sredini. Jednako tako, spomenuo je, da će svaka župa primiti tiskanu građu za korizmene kateheze koje će se održavati petkom u povezanosti s pobožnošću Križnog puta, čiji će sadržaj biti prikazan i na „PowerPointu“, postavljen na službeni portal biskupije. Istaknuo je kako je važno da se u pripravi i odvijanju kateheza suradnički uključe članovi župnih pastoralnih vijeća zajedno sa školskim vjeroučiteljima. Prihvaćeno je da se u pripravi korizmenog programa, kao i prethodnih godina, održi susret članova župnih pastoralnih vijeća.

Razmotren je zatim program hodočašća vjernika u požešku katedralu tijekom korizme po rasporedu koji je dogovoren prošle jeseni na sjednici Prezbiterskog vijeća: u subotu, 13. veljače vjernici iz Posavskog arhiđakonata; 27. veljače vjernici Katedralnog arhiđakonata; 5. ožujka vjernici iz Zapadno slavonskog arhiđakonata te 12. ožujka vjernici Slavonsko podravskog arhiđakonata. Biskup je obrazložio kako će sav program hodočašća biti usmjeren na postizanje jubilejskog oprosta. Započet će navedenih dana u 10 sati s prolazom kroz katedralna sveta vrata, nastaviti slavljem sakramenta pomirenja, euharistijskim slavljem u kojem će nazočni ispovjediti vjeru i pričestiti se, a nakon kratkog podnevnog odmora zajednički sudjelovati u moli-

tvu Božanskom milosrđu na nakanu pape Franje te završiti prolazom kroz kapelu sv. Ivana Pavla II., pape Božanskog milosrđa, utemeljitelja Požeške biskupije.

Sakrament pomirenja

U sklopu rasprave o programu hodočašća u katedralu i održavanju župnih korizmenih kateheza spomenuto je i pitanje slavlja sakramenta pomirenja koji je kod nas doživio najslabiju obnovu nakon II. vatikanskog sabora. Biskup je kazao kako je ovogodišnja korizma nadasve prikladno vrijeme u kojem treba progovoriti vjernicima kako se sakrament pomirenja ne smije svesti na ispovijed, diskretan čin očitovanja vlastitih grijeha svećeniku, nego da je on zajedničarskog eklezijalnog karaktera, uspostavlja prekinuto zajedništvo s Bogom i Crkvom, te ga valja prihvatiti kao zajedničko radosno i zahvalno slavlje Božjeg milosrđa i praštanja kako to predviđa Red pokore. Osobito je potrebno svećenike upozoriti na praksu koja nije u skladu sa spomenutim slavljem i euharistijskom obnovom nakon II. vatikanskog sabora, kad se vjernicima neposredno nakon ispovijedi dijeli sveta pričest, praksa na svoj način povezana s crkvenom zapovijedu „jedanput se godišnje ispovijedi i u Oskrsu pričestiti“. Biskup je istaknuo da je pričest sastavni dio euharistijskog slavlja, a da se izvan njega dijeli samo bolesnicima i onima koji su opravdano spriječeni na njem sudjelovati.

Dvadeset i četiri sata za Gospodina

Arhiđakoni i dekani razgovarali su potom o mogućnosti ostvarenja poziva pape Franje da se u svakoj župi organizira „Dvadeset i četiri sata za Gospodina“. Uočene su i neke poteškoće s obzirom na tu inicijativu, ali je zaključeno da će se ona nastojati ostvariti po mogućnosti u svim župama u navedeno vrijeme kao izraz naše duhovne uključenosti u ono što Crkva diljem svijeta nastoji činiti. Povezano s poticajem pape Franje biskup je podsjetio na tradicionalnu pobožnost „Božjega groba“ u kopnenim hrvatskim krajevima koja traje od svršetka obreda Velikoga petka do početka obreda bdijenja Velike su-

bote te je kazao kako bi je trebalo obnoviti ondje gdje je ona zamrla, među ostalim i tzv. stražu muškaraca. Naglašeno je da se križni put mladih Požeške biskupije, koji se odvija 5. i 6. ožujka, a ide od Virovitice do Voćina s prenoćištem u Đulovcu može prikladno povezati s navedenom inicijativom pape Franje. Među ostalim korizmenim programima spomenuta je i proslava Dana obnove čišćenja pamćenja i spomena mučenika u petak prije nedjelje Cvjetnice, koji će u godini Izvanrednog jubileja milosrđa i praštanja imati posebnu snagu.

Rad Skupštine arhiđakona i dekana usredotočio se zatim na nekoliko aktualnih svećeničkih pitanja, među kojima je i sudjelovanje na Pastoralno-katehetskom kolokviju u Zagrebu na temu „Obitelj kao mjesto kateheze u kontekstu nove evangelizacije“. Zaključeno je da na njemu sudjeluju voditelji Tečaja pripreve za brak iz svih dekanata. Potaknuto je pitanje provedbe zaključka posljednje sjednice Prezbiterskog vijeća biskupije o potrebi preuređenja programa Tečaja pripreve za brak, napose s obzirom na život mladenaca po vjeri i prihvaćanje kršćanskog braka iz vjere.

Arhiđakoni i dekani potom su se pridružili mladim svećenicima na programu njihove trajne formacije. Biskup je predstavio obrazac dekanske vizitacije župa, ujednačen na razini Đakovačko-osječke crkvene pokrajine, protumačio njezinu važnost i ukazao na potrebu da se posebna pozornost posveti svećeničkoj osobnoj duhovnoj izgradnji i savjesnosti u vršenju poslanja. Razvila se rasprava u kojoj su dekani iznijeli svoja iskustva s vizitacijom i zamolili mlade svećenike da tom prigodom budu otvoreni za potrebnu suradnju kako bi ona bila plodonosna. Među ostalim razgovaralo se i o programu edukacije animatora za mlade u svim dekanatima, o suradnji s Povjerenstvom za duhovna zvanja, napose o važnosti poticanja vjernika da se udruže u Djelo za duhovna zvanja.

Rad je završio zajedničkom molitvom u katedrali koju je predvodio ravnatelj požeškog Kolegija Marijan Pavelić.

DUHOVNA OBNOVA DJELATNIKA KATOLIČKIH ŠKOLA POŽEŠKE BISKUPIJE

Njegovati duhovnost kod mladih ljudi

Profesori, nastavnici i drugi djelatnici katoličkih škola Požeške biskupije okupili su se 9. siječnja u Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupskog doma u Požegi na susret trajne formacije. Pozdrav dobrodošlice uputio je predstojnik Ureda za katoličke škole Ivica Žuljević te predstavio program susreta. Na početku tradicionalnog susreta prigodom nove godine, nazočne je pozdravio biskup Antun Škvorčević. Polazeći od evanđeoskog izvještaja o trima Mudracima s Istoka, biskup je progovorio o pojavi sve veće duhovne kratkovidnosti u Hrvatskoj i svodenju naših života – napose na javnoj razini – na obzore ljudskih mogućnosti, koje ne mogu biti odgovor na čežnje što ih nosimo u svojim srcima. Predstavio je Mudrace kao ljude pozorna srca na ono o čemu nam svjedoči ljepota prirode te kako su u zvijezdi prepoznali poticaj da krenu u svom traganju za onim što ih može ispuniti smislom. Susreću se na putu s Herodom i njegovim suradnicima koji ne vide ništa više od vlastite moći i sebičnosti, ostaju zarobljenici zla te oko sebe siju smrt. Kazao je da su se Mudraci poklonili novorođenom Kralju, prostrvši se pred njim te

je potaknuo nazočne djelatnike katoličkih škola da se i oni obnove u predanju svoga života Isusu Kristu koji ih želi ispuniti svojim svjetlom i smislom te da pomognu mladima ići putem Mudraca s Istoka.

Gost predavač, pater Mijo Nikić, poznati je isusovac koji predaje na Teološkom studiju Filozofsko-teološkog instituta eshatologiju i sakramente pomirenja i bolesničkog pomazanja, na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu povremeno predaje i vodi seminare na postdiplomskom studiju iz filozofije i religijske kulture, dok na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na postdiplomskom studiju predaje teme iz medureligijskog dijaloga. Na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu studirao je dubinsku psihologiju o kojoj je progovorio u svome izlaganju. Predstavio je prisutnima, čiji je, konačno, cilj upoznati i formirati mladu osobu, čovjeka kao kompleksno biće koje je u svojoj cjelovitosti i emocionalno i razumno i društveno biće, a ne samo jedno od toga. Upozorio je na važnost zdravlja čovjekova duha i na njegovanje duhovnosti kod mladih ljudi.

U drugom dijelu susreta ravnatelj svih četiriju škola Požeške biskupije, Ivica Bedeničić, Mario Voronječki, Želimir Žuljević i Mario Večerić ukrajno su predstavili život svojih škola, sa svim njihovim nastojanjima i sazrijevanju koje je sve očitiije ne samo nama kao djelatnicima, već i javnosti koja nije uvijek bila naklonjena novosti koju su donijele ove ustanove. Na koncu je biskup Škvorčević podsjetio na identitet i svrhu katoličkih škola te iznio prijedloge o rješavanju određenih pitanja. Među ostalim, podsjetio je kako je Biskupija otvorena za pomoć pri ostvarenju

maturalnoga hodočašća, ali i kvalitetnijeg smještaja u samome Rimu učenicima težega materijalnoga statusa.

Susret se nastavio kratkim molitvenim programom u požeškoj katedrali koji su predvodili vjeroučitelji požeških katoličkih škola Marijan Pavelić i Krunoslav Siroglavić te domjenkom u blagovaonici Odgojno-obrazovnog centra Požeške biskupije.

Odbor za proslavu Izvanrednog jubileja milosrđa

Utvrđen pastoralni program za ovogodišnju korizmu

UBiskupskom domu u Požegi održana je 15. siječnja druga sjednica Odbora za proslavu Izvanrednog jubileja milosrđa i 20. obljetnice uspostave Požeške biskupije. U radu sjednice sudjelovalo je i biskup Antun Škvorčević. Nakon zajedničke molitve Josip Krpeljević, predsjednik Odbora, pozdravio je biskupa i sve nazočne članove, a potom je uvodnu riječ nazočnima uputio i sam biskup, koji je rekao da je glavna zadaća sjednice razmotriti programe pastoralnih aktivnosti u predstojećoj korizmi. Nakon što je tajnik Odbora Robert Kupčak pročitao zapisnik konstituirajuće sjednice, pristupilo se raspravi o pastoralnim programima u korizmi. Josip Krpeljević, kojemu je bilo povjerenje izraditi korizmene kateheze, izvijestio je o sadržaju kateheza i o načinu njihova izvođenja. Rekao je da će kateheze, kao i prijašnjih godina, biti tiskane u knjižicu i dostavljene župama, ali da će dodatna tekstualna

građa i audiovizualni materijali biti stavljeni na službeni web-portal Biskupije.

S obzirom na arhiđakonska hodočašća u katedralu, čiji su termini prethodno određeni, istaknuto je da će tri glavne točke programa biti povezane s uvjetima postizanja jubilejskog oprosta: slavljenje sakramenta pomirenja, euharistijsko slavlje i pobožnost Božanskom milosrđu na nakanu pape Franje. Sva tri slavlja, a posebno posljednje, imaju snažnu poveznicu sa sv. Ivanom Pavlom II, utemeljiteljem Požeške biskupije i njegovom kapelom s relikvijom u katedralnoj kripti. Među ostalim, raspravljalo se i o najprikladnijem načinu organiziranja pobožnosti »Dvadeset i četiri sata za Gospodina« koju je preporučio papa Franjo. Članovi Odbora su upoznati s programom biskupijskog križnog puta mladih, koji organizira Katehetski ured Požeške biskupije i Povjerenstvo za pastoral

mladih. Bilo je govora i o korizmenim tribinama četvrtkom u Požegi. Predloženi su termini održavanja arhiđakonskih susreta na kojima će svećenici i članovi župnih pastoralnih vijeća biti upoznati s korizmenim programom s ciljem da njegovo ostvarivanje bude što plodonosnije.

SUSRET ČLANOVA ŽUPNIH PASTORALNIH VIJEĆA POŽEŠKE BISKUPIJE

Milosrđe je samilosni, suosjećajni konkretan čin jednog čovjeka za drugoga u nevolji

Piše i snimio: Krunoslav Juraković

Od 28. siječnja do 1. veljače održana su četiri regionalna, odnosno arhidakonska susreta članova župnih pastoralnih vijeća Požeške biskupije pod vodstvom biskupa Antuna Škvorčevića. Za Slavonsko-podravski arhidakonat organiziran je susret u kino dvorani u Slatini 28. siječnja; za Zapadno-slavonski arhidakonat u Hrvatskom domu u Pakracu, 29. siječnja; za Posavski arhidakonat u župnoj dvorani u Novoj Gradiški, 30. siječnja; a za Katedralni arhidakonat u Dvorani sv. Terezije Avilske u Požegi, 1. veljače. Arhidakoni Vlado Škrinjarčić, Matija Juraković, Antun Prpić i Josip Klarić zajedno s dekanima svoga arhidakonata pripremili su susrete i na početku rada pozdravili biskupa i sve nazočne. Potom je biskupov tajnik Krunoslav Juraković pročitao evangeoski ulomak o milosrdnom Samaritanju.

Kako se suprotstaviti zlu?

Zahvalivši na pozdravnim riječima, biskup Škvorčević je ustvrdio kako je velik događaj kada se svećenici i njihovi prvi suradnici, župni pastoralni vijećnici iz cijele jedne regije, nađu na susretu duhovno-pastoralne naravi i zajednički promišljaju o onome što će u korizmi nastojati ostvarivati. Uvodeći nazočne u razmišljanje o milosrdju, progovorio je o naviještenom evangeoskom ulomku, naglasivši da je onaj stradali čovjek zapravo svaki pojedinac od nas, jer smo svi žrtve zla, grijeha i smrti, da nitko ne zna kako se suprotstaviti spomenutom stanju nego jedino Bog u Isusu Kristu koji je milosrdjem pristupio liječenju naših osobnih i zajedničkih rana. Milosrđe, pojasnio je biskup, nije neki pojam, nego stvarnost, koju Isus tumači događajem čovjeka žrtve razbojnika, koji su ga izranili i ostavili u takvom stanju ležati na putu. Upozorio je na Isusovu riječ o dvojici koja su ga vidjela i ravnodušno zaobišla. Za razliku od njih, jedan stranac, Samaritanac, „vidje ga, sažali se, pa mu pristupi i povije rane zalivši ih uljem i vinom (...), posadi ga na svoje živinče, odvede ga u gostinjac i pobrinu se za nj (...), izvadi dva denara, dade ih gostinčaru i reče: 'Pobrinu se za njega, ako što

više potrošiš, isplatit ću ti kad se budem vraćao...". Na Isusov upit tko se pokazao bližnjim ovom čovjeku u nevolji, Isusov sugovornik odgovara da je to bio Samaritanac koji mu iskaza milosrđe, a Isus zaključuje: „Idi i ti čini tako!“. Biskup je kazao kako je Isus navedenim primjerom obznanio da je milosrđe samilosni, suosjećajni i konkretan čin jednog čovjeka za drugoga u nevoljnom stanju kojim ga iz njega oslobada. Podsjetio je na poticaj pape Franje da u svijetu, koji se grči i muči u različitim nevoljama i ranjenostima, najprije članovi Crkve trebaju sebi dozvati u svijest tko su u dimenziji Božjeg milosrđa te onda to posvjedočiti drugim ljudima, ohrabriti ih da se ne boje jer su Božje milosrđe i dobrota veće od zla. To će svjedočanstvo sigurno pasti na plodno tlo jer svaki čovjek iz dubine svoga bića čezne za milosrdjem.

Kateheze o Božanskom milosrdju

Govoreći vijećnicima o tome kako će ove korizme provoditi i ostvarivati kateheze o Božanskom milosrdju, biskup je pojasnio da kateheze nisu prvotno nešto što ćemo jedni drugima ispričati, nego uvođenje ili ulaženje u stvarnost života po vjeri. One nam žele pomoći da na što bolji i temeljitiji način postanemo dionici Božje stvarnosti koja se zove milosrđe, da u našim župama »proradi« Bog, da nas njegovo milosrđe dublje zahvati te da budemo njime poneseni i preko groba. Naglasio je da se kateheze razlikuju od vjeronauka u školi. Sama riječ vjero-nauk, kaže da vjeroučitelji u školi poučavaju djecu i mlade o vjeri, ali ih ondje uglavnom ne uvode u život po vjeri.

Potom je biskup spomenuo da župna kateheza nije nešto samo za djecu, nego prije svega za odrasle. Upravo zbog toga smo i prošlih godina provođenjem korizmenih kateheza sve vjernike pozvali na sudjelovanje kako bi osnažili život po vjeri u osob-

nom, obiteljskom i javnom životu. Kazao je da je i za ovogodišnje korizmene kateheze pripravljena tiskana građa o Božanskom milosrdju, s posebnim naglaskom na sakramentu pomirenja. Istaknuo je da je jubilejska godina jedinstvena prigoda cjelovitije se posvetiti obnovi sakramenta pomirenja u duhu Drugoga vatikanskog sabora. Sam naziv ispovijed koji je do danas u uporabi za taj sakrament svjedoči kako je on na neki način sveden na grijeha koje treba reći svećeniku u uho, a da je njegov slavljenički karakter s obzirom na Božje praštanje i milosrđe ostao zanemaren. Pripomenuo je kako napose tzv. velike ispovijedi u korizmi i došašću treba organizirati kao slavlja po Obredniku pokore i naglasio da praksa dijeljenja svete pričesti nakon ispovijedi nije prihvatljiva jer je pričest sastavni dio svete mise te je izvan nje primaju bolesnici.

Korizmene akcije

U drugom dijelu susreta kancelar Josip Krpeljević ukratko je prikazao sadržaj korizmenih kateheza, način njihova izvođenja te naznačio pomagala koja će izlagačima kateheza biti na raspolaganju na službenoj web-stranici Požeške biskupije. Potom je ravnatelj Biskupijskog caritasa Goran Lukić predstavio program korizmenih karitativ-

nih akcija, od sabiranja milodara petkom za vrijeme pobožnosti križnog puta, prvenstveno za prognanike u njihovu naselju Kovačevac kod Nove Gradiške do kutijica za djecu u sklopu akcije »Podijeli kruh svoj s gladnima«, te pozvao sve nazočne svećenike i vijećnike da u njih uključe.

Djela milosrđa

Nakon ravnatelja Lukića, biskup je potaknuo nazočne članove svih triju skupina župnih pastoralnih vijeća da se aktivno uključe u provođenje spomenutih korizmenih programa u svojim župama. Navjesticeljsko-katehetska skupina će se pobrinuti za konkretno provođenje kateheza petkom na način koji će biti prilagođen ljudima i uvjetima u određenoj župi, tako da će u tu katehezu nastojati unijeti živost, dinamiku. Tu će im od velike pomoći biti vjeroučitelji koji su u svojoj katehetskoj formaciji učili način, odnosno metodu kako se to čini. Liturgijsko-molitvena skupina nastojat će petkom primjereno oblikovati pobožnost križnog puta, a osobito misno slavlje nedjeljom, slijedeći upute naznačene u knjižici. Karitativna skupina će promisliti konkretni način na koji će vjernici u pojedinoj župi ostvarivati karitativne projekte. Sve tri skupine zajedno, u dosluhu sa župnikom, dogovorit će što će se cijelom župnom zajednici preporučiti kao konkretni zadatak koji će ostvarivati tijekom korizme. Kao jednostavnu i svima ostvarivu mogućnost biskup je predložio vijećnicima da uzmu sedam tjelesnih i sedam duhovnih djela milosrđa te se iz tjedna u tjedan konkretno vježbaju u iskazivanju milosrđa bližnjima u potrebi. Podsjetio ih je da im u pripremi i provođenju korizmenih programa od pomoći može biti pisana građa, kao i drugi materijali koje će biti stavljeni na službeni portal Požeške biskupije, među kojima je Lectio divina, Duhovna misao za svaki dan, Duhovna misao za svaku korizmenu nedjelju u biskupijskom glasilu »Zajedništvo« te gotove PowerPoint prezentacije pojedinih kateheza. Obavijestio ih je također da će slavonski biskupi, đakovački i požeški, uputiti zajedničku korizmenu poslanicu o siromaštvu i demografskim pitanjima u Slavoniji,

koja će biti dostavljena u sve naše župe, i potaknuo vijećnike da je sami pomno prouče i drugima preporučite kako bi vjernici čuli ne samo što politika i društveni mediji o tome govore, nego i ono što o tim važnim pitanjima kaže Crkva u svom socijalnom nauku utemeljenom na Božjoj objavi i svom povijesnom iskustvu.

Hodočašća

Biskup je potom nazočne upoznao s programom subotnjih hodočašća u Katedralu na koje će vjernici svakog arhidakonata poći ove korizme u Godini milosrđa. Hodočasnici pojedinih župa uči će kroz Sveta vrata u katedralu gdje će u 10 sati započeti slavlje sakramenta pomirenja. U 11 sati bit će sveta misa, a nakon kraćeg odmora iza svete mise, hodočasnici će se ponovno okupiti u katedrali na pobožnosti Božanskom milosrdju. Sudjelovanjem u cjelovitom programu hodočasnici će ispuniti sve potrebne uvjete za dobivanje jubilejskog oprostata, kojim nam Bog milosrdni Otac briše tragove i uklanja posljedice koje ostaju iza naših grijeha. Biskup je naglasio da će ta hodočašća u katedralu na osobit način biti povezana sa sv. Ivanom Pavlom II., utemeljiteljem naše biskupije, po relikviji koja se nalazi u kapelici, odnosno po onim kapljicama njegove krvi, koje nas trajno podsjećaju da je on bio krvno, ali i krvavo povezan s Isusom Kristom cijelim svojim bićem, napose kad je bio žrtvom atentata na Trgu Sv. Petra u Rimu.

Uz hodočašća u katedralu, biskup je spomenuo i druga hodočašća. Ponajprije ovogodišnje Biskupijsko hodočašće u Svetu Zemlju, na kojem će stotinjak hodočasnika proći onim mjestima na kojima nam je Bog posvjedočio svoje milosrđe u Isusu Kristu, napose na Klavariji i Svetom grobu. Zatim je spomenuo Biskupijski križni put mladih, koji ove godine kreće u subotu, 4. ožujka, iz Virovitice preko Đulovca, gdje će mladi prenočiti i sutradan, u nedjelju 5. ožujka,

nastaviti put prema Voćinu, te će u voćinskoj crkvi, koja je također oprosna crkva, biti vrhunac slavlja. Jednako tako naglasio je i da će sva hodočašća u marijanska svetišta tijekom ljeta biti ispunjena sadržajima Godine milosrđa, na kojima ćemo Blaženu Djevicu Mariju častiti kao Majku milosrđa.

Biskup je pozvao nazočne da se prema svojim mogućnostima uključe u inicijativu pape Franje te sudjeluju na pobožnosti pod nazivom »Dvadeset četiri sata za Gospodina«, koja će se održati s petka na subotu, 4. i 5. ožujka, ili u neki drugi prikladniji dan, osobito u povezanosti s pobožnošću Božjeg groba koju bi valjalo obnoviti ondje gdje je zanemarena.

Zaključujući susrete biskup je nazočnim vijećnicima zahvalio na dolasku i sudjelovanju u programu, kao i na svemu onome što u župama, u suradnji sa svojim svećenicima, čine za Boga i bližnjega. Potom su svi zajedno izmolili molitvu pape Franje u Godini milosrđa i primili biskupov blagoslov.

KORIZMENA HODOČAŠĆA U POŽEŠKU KATEDRALU U GODINI MILOSRĐA 2016.

13. veljače • vjernici Posavskog arhidakonata

27. veljače • vjernici Katedralnog arhidakonata

5. ožujka • vjernici Zapadno-slavonskog arhidakonata

12. ožujka • vjernici Slavonsko-podravskog arhidakonata

Vjernici će učiti kroz Sveta vrata u Katedralu gdje će u 10 sati započeti slavlje sakramenta pomirenja. U 11 sati biti će sveta misa, a nakon kraćeg odmora hodočasnici će se u Katedrali ponovno okupiti na pobožnost Božanskom milosrdju.

BISKUP ŠKVRČEVIĆ NA PROSLAVI SV. TRIPUNA U KOTORU

Trebaju nam zdrave oči srca kako bismo prepoznali Božju istinu o nama

U Kotoru je 7. veljače proslavljena svetkovina sv. Tripuna, zaštitnika katedrale, grada i biskupije.

Nakon programa ispred katedrale u kojem je Bokeljska mornarica odigrala kolo sv. Tripuna, euharistijsko slavlje u katedrali predvodio je požeški biskup Antun Škvorčević, u zajedništvu s domaćim biskupom Ilijom Janjićem, splitsko-makarskim nadbiskupom i metropolitom Marinom Barišićem, šibenskim biskupom Antom Ivasom, dubrovačkim biskupom Matom Uzinićem i svećenicima Katorske biskupije. Sve nazočne, napose predvoditelja slavlja, pozdravio je biskup Ilija. Potom je biskup Škvorčević u uvodnoj riječi čestitao domaćinu i sudionicima slavlja, svetkovinu nebeskog zaštitnika. Spomenuo je da nas sv. Tripun povezuje s davnom i slavnom prošalošću te s Božjom vječnošću. Istaknuo je kako se na ovom slavlju, u starodrevnoj katorskoj katedrali, na svoj način susreće sve ono što je Bog tijekom mnogih stoljeća po zagovoru sv. Tripuna ostvario u ljudima te kako svi nazočni postaju dionicima ove snažne duhovne baštine.

Svjedočenje istine

U homiliji biskup je ispričao kako je jučer na putovanju od Zagreba do Dubrovnika susreo u zrakoplovu skupinu mornara koji su se vraćali sa svojih brodova iz Singapura, Kine, Indije i drugih krajeva svijeta i kako su u živom razgovoru jedni drugima tumačili svoje doživljaje. Nakon slijetanja u Dubrovniku, čekajući prtljagu još su jedan drugome imali što reći te je biskup zaključio da su se razišli ne dovršivši svoju brodarsku priču. Dodao je kako je i nije moguće lako završiti jer je to priča o iskustvu morskog beskraja i životnim tajnama s njime povezanim. Kazao je kako ga je to potaknulo na razmišljanje o tisućljetnom iskustvu mornara slavne Bokeljske mornarice i o onome što još živi u pamćenju i srcima sadašnjih njezinih članova, nazočnih na katorskom slavlju. Podsjetio je kako se u tu priču uključio i sv. Tripun koji je u 9. stoljeću, po svojoj relikviji, mornarskim putem stigao u Kotor i kako njegova životna priča do danas nije završena. No, pripomenuo je da Tripun ipak nije stigao u Kotor tek nešto ispričati, nego svjedočiti istinu o svom životu i putu kojim je postao pobjednikom nad smrću.

Biskup dalje tumači da je Tripun u davno doba, jednako kao i mi danas, nastojao provjeravati tvrdnje i argumente ljudi u politici, vojsci i na drugim razinama društva o uspješnom i smislenom ljudskom životu. U tim promišljanjima, nastavio je biskup, Tripun se susreo i sa svetim čitanjima koja smo danas navijestili, upoznao se s iskustvom sv. Pavla koji u poslanici Rimljanima tvrdi da postoje Božji razlozi i argumenti o našem ljudskom smislu i konačnosti, a to je Isus Krist, njegova ljubav na križu i pobjeda nad smrću. U njemu je, istaknuo je biskup, po riječi sv. Pavla Bog ostvario svoj moćni „za“ čovjeka, od kojega nas ne može razstaviti ni smrt. Kazao je da to Isusovo djelo

ima svoj temelj i polazište u punini Božjeg Trojstvenog života: Oca koji daje sebe Sinu, a Sin za Oca u vezu ljubavi Duha Svetoga. Dodao je kako se Tripun uvjerio u najdublju smislenost i zamašitost Božjeg „za“ čovjeka i njegove pobjede nad smrću u Isusu Kristu te se posvema opredijelio ići putem potpunog predanja „za“ Boga i „za“ čovjeka, sve do mučeništva, postavi tako dionikom njegove pobjede nad smrću. On u Kotoru, više od jednog tisućljeća, svjedoči moć toga Božjeg „za“ čovjeka tako da po njegovu zagovoru mnogi vjernici, koji mu se utječu, postižu čudesnu pobjedu nad bolestima i drugim nemoćima.

Cjelovito zdravlje

Biskup je podsjetio nazočne na razorno iskustvo naše opredijeljenosti „protiv“ drugoga čovjeka, kako u braku, tako u javnom životu te u međunacionalnim odnosima, čega smo osobito bili dionici u nedavnom ratu te nanese rane još uvijek nisu zacijelele. Na temelju čitanja iz Knjige Mudrosti, kazao je kako oči bezbožničke ne vide navedenu Božju istinu o čovjeku te je zamolio sv. Tripuna da se zauzima za naše cjelovito zdravlje, osobito zdravlje očiju srca, da njegovom jasnoćom prepoznamo koliko je snažna istinitost Božjega argumenta u Isusu Kristu da se smisao i punina ljudskoga života postiže živeći za drugoga, da se za to opredijelimo, da nas ne zavedu kratkoročni i kratkovidni pomučeni ljudski bezbožni pogledi te završimo u razorenosti i besmislu svojega postojanja. Potaknuo je nazočne da osluhnu Isusov poziv iz evanđelja „ne bojte se“, jer je on utemeljen u njegovoj pobjedničkoj ljubavi na križu.

Biskup je podsjetio kako je sličnim opredjeljenjem vjere živio i sv. Leopold Bogdan Mandić, bokokotorski sin, iz nedalekog Herceg Novoga, kojega je Papa Franjo postavio za jednoga od zaštitnika Godine milosrđa i čije je tijelo ovih dana tom prigodom izloženo u bazilici sv. Petra u Rimu. Malena stasa, tjelesno neugledan, ali sav predan za Boga, velik u služenju njegovu milosrđu u ispovjedaonici, Leopold Bogdan je posredovao brojnim ljudima Božju moć ozdravljenja od rana grijeha u njihovim svijetima, u oslobađanju od okova zla. Biskup je na kraju zamolio sv. Tripuna i sv. Leopolda Mandića da u Godini milosrđa iz nebeske domovine svima nama posreduju to zdravlje.

Nakon euharistijskog slavlja, krenula je procesija središtem staroga katorskog grada, s moćima slavne glave sv. Tripuna koje je nosio biskup Janjić i s moćima sv. križa koje je nosio biskup Škvorčević. Svima je na kraju zahvalio biskup Janjić sa željom da se u njima, kao u sv. Tripunu i sv. Leopoldu Mandiću, u punini ostvari Božje „za“ čovjeka i osnaži njihovo opredjeljenje živjeti „za drugoga“.

BLAGOSLOV OBNOVLJENE KAPELE SV. ANTUNA U MIHALJEVCIMA

Uspješan život ostvaruje se kroz predanje

Piše: Krunoslav Siroglavić • Snimio: D. Mirković

Na blagdan sv. Antuna Opata, 17. siječnja biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u kapeli istoimenog svetca u Mihaljevcima, filijali požeške župe sv. Terezije Avilske. Kapela je tijekom prošle godine o 40. obljetnici njezine izgradnje postupno uređivana. Prostor u svetištu organiziran je liturgijski prikladnije, postavljeni su prozori u boji koje je izradio Tihomir Lončar, akademski slikar, pa s freskom sv. Antuna u apsidi kapele, djelo akademskog slikara Ive Režeka, tvore harmoničnu cjelinu i ostvaruju posebno duhovno ozračje. Obnovljena je električna instalacija i postrojenje grijanja te je cijeli prostor obojan.

Prostor Božje prisutnosti

Svećenici na čelu s biskupom, zajedno s mladima odjevenima u narodne nošnje, kandidatima za prvu pričest i svetu potvrdu te ministrantima, svečano su iz obližnje škole u procesiji ušli u kapelu. Predstavnica vjernika Valentina Dizdarević pozdravila je biskupa. Potom je župnik Ivica Žuljević biskupu prikazao radove izvedene na kapeli, izrazivši mu zahvalnost što će njegovim blagoslovom ona biti uspostavljena za dostojan liturgijski prostor na radost mihaljevačkih vjernika koji su dali svoj doprinos za njezino uređenje. Biskup je u pozdravu kazao da se raduje što nakon 13 godina ponovno može slaviti blagdan sv. Antuna u mihaljevačkoj kapeli te je na tome zahvalio župniku i suradnicima. Istaknuo je da nas njezino uređenje i ljepota podsjećaju na važnost brige oko uređenja i izgradnje nužarnog stanja svakoga od nas kako bismo

bili prostor Božje prisutnosti. Zatim je blagoslovio kapelu.

U homiliji biskup je na temelju liturgijskih čitanja progovorio o zaručničkom zajedništvu kao stvarnosti cjelovitog predanja jedne osobe za drugu. Istaknuo je kako prorok Izaija uvjerava u današnjem prvom čitanju da Bog ostvaruje odnos prema svome narodu na zaručnički, to jest cjelovit način, a sv. Ivan u evanđelju tumači da je Isus započeo svoje javno djelovanje upravo na jednoj svadbi u Kani Galilejskoj, označavajući svoje poslanje kao zaručnički čin posvemašnjeg darivanja sebe samoga u smrti na križu za čovjeka i da je tako slomio moć smrti i uveo nas u najdublji zaručnički odnos s Bogom u kojem je naša punina i smisao. Podsjetio je da se veličina našeg uspjeha u životu događa po veličini predanja kojim nešto činimo. Gdje je zavlada sebičnost, zatvorene su mogućnosti ostvarenja novoga i velikoga, uspjeha u našem životu.

Otac monaštva

Na toj crti prikazao je lik sv. Antuna, naglasivši da je njegov uspješni put započeo tako da je Isusov evanđeoski poziv, upućen bogatom mladiću da proda sve, razda siromasima i krene za njim, primijenio na sebe, kao i Isusovu riječ da se ne brine za ono što će jesti, piti ili u što će se obući, nego da živi od posvemašnjeg povjerenja u Boga. Nakon roditeljske smrti, usudio se Antun prodati veliko imanje, utržak razdati siromasima, a sam se povući u pustinjski život, svjedočivši potpunu sjedinjenost s Isusom Kristom i njegovim predanjem Ocu na križu, ostvarujući najdublji zaručnički odnos s njime.

Tako se pridružio onim učenicima koji su na svadbi u Kani Galilejskoj prepoznali tko je Isus Krist, povjerovali u njega, potpuno mu se predali i s njime žive proslavljeni u vječnosti. Dodao je kako su za Antunom u pustinju krenuli brojni ljudi te je on postao ocem monaštva i tvorcem pravila života na takav radikalna način.

Biskup je pozvao mihaljevcane da po njegovu primjeru provjere što ih to u braku i obitelji, u radu i odmoru, u siromaštvu i bogatstvu priječi živjeti potpunije predanje Bogu. Zamolio je sv. Antuna da ih u tom nastojanju prati svojim zagovorom te se ohrabre napustiti sve ono što ih sputava da ne budu uspješni ljudi s obzirom na smisao svoga života i vječnost.

Na svršetku slavlja biskup je zahvalio mihaljevcanima za suradnju sa župnikom u obnovi kapele, spomenuvši da se slogom s malo sredstava može učiniti puno.

Za Caritas izrađivali eko svijeće

Unovogradiškoj župi Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije, u subotu, 30. siječnja upriličena je tradicionalna radionica izrade eko svijeća, tzv. muketa, od pčelinjeg voska. Sudjelovali su volonteri župnog Caritasa, djeca i mladi. Marija Lovrić, dugogodišnja volonterka, potvrdila je kako je župnik Perica Matanović umijeće izrade ovih svijeća prenio na sve zainteresirane čim je došao u župu, a o postupku izrade muketa rekla je: „Najprije se mora zagrijati vosak, pa kroz njega provući fitilj (nit vunice) i to dva puta, da se vosak što bolje „prijhvati“. To izgleda kao špageta. Onda se mota na štapiće, tehnikom koja onemogućuje odmatanje. Kada svijeću palimo, postupno ju odmatamo. Pogodna je za crkve jer „ne kapa“, ekološka je i lijepo miriše“.

Svijeće su volonteri Caritasa kao i svake godine prodavali za Svijećnicu, a to će učiniti i za Veliku subotu. Od prikupljenih sredstava kupuju se namirnice za siromašne obitelji. (Vi. M.)

DRUŽBA SESTARA PRESVETOG SRCA ISUSOVA U SLATINI

Marija im je uzor, a Božansko Srce Isusovo snaga i vodilja u poslanju

Piše: Višnja Mikić • Snimili: Marko Telišman i Višnja Mikić

Družba sestara Presvetog Srca Isusova autohtona je hrvatska redovnička zajednica, jedina nastala u Rijeci potkraj 19.st. Kontemplativno-aktivna apostolska zajednica karitativnog usmjerenja izrasla je iz trećoredske zajednice koja je ujedno bila i Udruga kćeri Presvetog Srca Isusova.

U drugu je u Trstu osnovao kapucin o. Arkandeo iz Camerina 1879. Njezina svrha je bila putem katehizacije djece i ženske mladeži navijestiti ljubav Božjeg Srca te skrbiti za siromašnu djecu. Članica udruge bila je i Riječanka, Marija Kozulić, utemeljiteljica Družbe sestara Presvetog Srca Isusova.

Živjeti evanđelje

Kao kći mornarske obitelji, spašavala je brojnu siročad, siromašnu i nezbrinutu djecu i djevojke. Njima je posvetila sav život, nastojeći im vratiti ljudsko i kršćansko dostojanstvo. U svome životu oživotvorila je evanđelje: gladne je hranila, gole odijevala, beskućnicima osiguravala krov, neukima pružala obrazovanje. Kao laikinja, trećoredica i članica Udruge Kćeri Presvetog Srca Isusova, sagradila je i otvorila u Rijeci 1895. Zavod Presvetog Srca Isusova za siromašnu djecu, u kojem je otvorila i dječji vrtić, četverogodišnju pučku školu, radionice ručnih radova i oratorij. Važno je naglasiti kako su u Zavod primana sva djeca, bez obzira na vjeru i narodnost.

Spomenuti kapucin Arkandeo napisao je konstitucije za redovničku zajednicu koje je Marija Kozulić dopunila i 1899. godine poslala na odobrenje senjsko-modruškom biskupu Antunu Mauroviću. On ih je iste godine odobrio i tako je kanonski osnovana nova redovnička zajednica na hrvatskom tlu. Marija je s prve četiri sestre obukla redovničko odijelo 1904.g. uzev-

Pedagogija Božje dobrote

Svrha Družbe bila je prihvaćati u svoje ustanove najveći mogući broj djevojčica bez roditelja, siromašnih i napuštenih, da bi ih se kršćanski odgojilo. Pedagogija utemeljiteljice bila je pedagogija Božje dobrote srca i ljubavi, usmjerene prema križu.

Nakon Prvog svjetskog rata, sestre Hrvatske su morale prebjeći na područje Države Srba, Hrvata i Slovenaca u Crikvenicu i na Krk, pa su bile poznate i kao „Crikveničke sestre“. Svi su samostani i zavodi za siromašnu djecu do Drugog svjetskog rata bili u Crikvenici, Zagrebu i Slatini. U ratu su zbrinjavale prognane i izbjegle, a poslije Drugog svjetskog rata, komunisti su sestrama oduzeli samostane u Rijeci, zatvorili sva sirotišta i oduzeli djecu. One potom preuzimaju rad u crkvenim ustanovama i župama. Tijekom Domovinskog rata također su otvorile vrata samostana i pritekale u pomoć prognanicima i izbjeglicama.

O 70. obljetnici smrti svoje utemeljiteljice Družba je dobila „Decretum laudis“ od pape Ivana Pavla II. i postala Družba pa-

pinskog prava. Marija Krućfiksa udahnu-la je svojoj Družbi kristocentričnu i marijansku duhovnost. Na neki način je sažela duhovnost Družbe ovim riječima: „Jaslice, križ i euharistija – to su tri čuda ljubavi“, a oporučno je zapisala svojim sestrama: „Naše je zvanje spasenje duša“. Zbog njezinog svetog života, velikih djela i bogate duhovnosti, prije dvije godine pokrenut je postupak za njezino proglašenje blaženom i svetom.

Dolazak u Slatinu

Sestre su u Slatinu došle 1937. posredstvom dugogodišnjeg izvanrednog katehete u Slatini, dr. Ivana Erjavca te književnika i pjesnika, Vladimira Nazora, a uz suglasnost slatinskog župnika Julija Bürgera.

Sestre su ovdje osnovale samostan, otvorile sirotište i zabavište, zaslugom obitelji Čorak. Ova obitelj nije imala djece, pa je Kata Čorak darovala kuću s dvorišnim vrtom i pripadajućim zemljišnim posjedom sestrama. Tako je bivša kuća Čorkovih postala dom molitve. Uz pomoć

obitelji Zlatka Leščana i drugih Slatinčana, zgrada je nadograđena. Tijekom Drugog svjetskog rata sestre su preuzimale djecu iz sabirnih logora iz okolnih mjesta, a neku je djecu, putem Caritas, sestrama u Slatinu upućivao i današnji blaženik, kardinal Alojzije Stepinac. Godine 1944. partizani su odveli i ubili 120 Hrvata iz Slatine, a na zastrašujući način mučili su i ubili župnika Bürgera. Same sestre proživjele su teška iskustva, a otimali su im i hranu „od dječjih usta“, a na kraju zabranili rad s djecom. Početkom 1948.g. u samostan su stigle tri nasilno useljene srpske obitelji vojnog starješinstva JNA. Poslije punih pet godina, sestre su se jedva oslobodile nasilnih stanara. Ne treba ni spominjati koliko je značila prisutnost sestara u slatinskoj župi u vremenima komunističke strahovlade. Nakon rata, sestre pronalaze druge oblike apostolskog djelovanja: preuzimaju brigu o uređenju crkve, orguljašku službu, pripremu djece za svete sakramente, duhovne obnove za djevojčice... Pomažu i u susjednim župama pri raznim župnim slavljinama i svečanostima. Slijedeći stope utemeljiteljice, svojim životom, prisutnošću, radom s djecom, pjevanjem i sviranjem u crkvi, službom sakristanke, proslavom blagdana Presvetog Srca Isusova, koji je postao blagdan cijele župne zajednice, i drugim aktivnostima, sestre su dale značajan doprinos u odgoju, u vjeri, rastu i ustrajnosti u kršćanskom, liturgijskom i duhovnom životu grada i šireg područja. Godinama su sestre vodile brigu i njegovale bolesne svećenike, koji su službovali u Slatini. Pomogle su bolesnima, umirućima, starima i osamljenim osobama, iskazivale ljubav i skrb, ne samo u katoličkim, nego i u pravoslavnim kućama.

Pomagale svima

Danas u slatinskom samostanu žive tri sestre: odgovorna sestra, Krešimira Vuleta te umirovljene sestre Dionizija Petric i Anastazija Vukić. S. Krešimira rodom je iz župe Otok kod Sinja. - Kad sam bila učnica 7. razreda 1969.g. u našu župu su na godišnji odmor došle dvije časne sestre. Promatrala sam ih, hodala za njima, a one

su me pitale bi li htjela biti članica njihove Družbe? Odgovorila sam da moram pitati čaču, a on je dolazio kući svaka dva tjedna. Kad sam ga pitala, a pitale su ga i časne sestre, rekao je da ne mogu ići dok ne završim osnovnu školu. Umiješala se onda, danas pokojna baka, rekavši čači da me pusti jer k sestrama idu još neke djevojčice iz naše župe. Jako mi se sviđjelo i odijelo koje su tada sestre nosile: imale su na glavi šlajer i sve bijelo, uštrkano, crveni pojas, pa dugu haljinu, križ i veliku krunicu. Ja sam već tada molila krunicu u našoj crkvi u svibnju i listopadu, a krunica sestara posebno mi se sviđala. - kazuje s. Krešimira.

Ona je duugo bila u Rijeci, gdje je završila teologiju i radila u pastoralu duhovnih zvanja. Tijekom Domovinskog rata bila je u Gospiću. U Slatini je tri godine. Podsjeća na tri redovnička zavjeta: čistoću, poslušnost i siromaštvo. Kaže kako je poslušno došla i u Slatinu, a mijenjanjem mjesta službe, upozna je ljude i različite krajeve, pa je i to obogaćuje. Danas predaje vjeronauk u slatinskoj OŠ Eugena Kumičića, pjeva u župnom zboru, povremeno priskače u službu orguljaša, a ističe izvrsnu suradnju sa župnikom Draganom Hrgićem te lijepu suradnju s Nikolom Jušićem, župnikom nove slatinske župe bl. Ivana Merza, u kojoj priprema prvopričesnike za svete sakramente.

Sestra Dionizija Petric stigla je u Slatinu prije devet godina. Prije toga, u Slunju je proboravila 15 godina. Glede svog poziva, zahvaljuje pokojnoj majci, koja je tu imala veliku zaslugu, jer je štovala Srce Isusovo i učila svoju djecu kršćanskim vrijednostima.

- Još kao djevojčica, rado sam čitala Glasnik Srca Isusova i u sebi njegovala želju – postati redovnica. Kad sam u šestom razredu sreća jednu časnu sestru, pitala sam je kako živi i radi, a onda saznala da časne iz tog reda puno rade sa siromašnom djecom i pomažu im. Svidjelo mi se to kao i naziv sestra Presvetog Srca Isusova. I sama sam poželjela pomagati siromašnima, napuštenima i onima koji nemaju svoju obitelj. Poslije osmog razreda

htjela sam poći baš k toj zajednici i uspjela sam. Gdje god sam bila, ljudi su prema sestrama uvijek bili otvorena srca i poštivali nas. Mi nismo gledale na vjeru ni nacionalnost, nego smo pomagale kome god je pomoć bila potrebna. Uvijek sam imala povjerenja u ljude, a posebno u Slatini. - završava svoju priču s. Dionizija.

Odlaskom u mirovinu, s. Dionizija ima više vremena za molitvu, rad u samostanu, susrete sa župljanima, za sakristanske poslove, ali, kaže, kako je jednako sretna kao i dok je bila „u punom pogonu“.

Sestra Anastazija Vukić, rodom je iz okolice Stolca. U samostan je otišla sa 26 godina. I prije je tinjala u njoj želja za redovničkim životom, ali nije znala kako naći i izabrati samostan.

- Moja starija sestra otišla je u samostan Srca Isusova, a ja sam onda otišla za njom. Kuhala sam, krojila i šivala, dvorila bolesnike, obavljala sve kućanske poslove u samostanu, baš kao u obitelji. Najsrjednija sam bila uz bolesnike i kada sam im mogla pomoći, a to sam uvijek mogla i molitvom. Sestre tako čine i danas, posjetima štitičenicima Doma za odrasle osobe Borova – Suhopolje i Doma za stare i nemoćne u Slatini. Vrijeme je prohujalo. U mirovini sam i uglavnom kuham. No, kada bih ponovo morala birati poziv, izabrala bih opet duhovno zvanje. - kazuje ova skromna, ali vedra sestra.

O tome, koliko su sestre Družbe Presvetog Srca Isusova činile bližnjemu kroz prošlost, svjedoči i prošlogodišnji susret u samostanu u Slatini, uz blagdan Svih Svetih. Naime, sestre je posjetila gospođa Jelena Pavlič – Štromajer, koja je od 1942. do 1944.g. boravila u slatinskom samostanu kao ratno siroče. Vrativši se ovdje nakon puno godina, pričala je sestrama o siromaštvu, ali i o lijepim sjećanjima koja je vežu uz ovaj samostan. Kaže kako joj se u pamćenje usjekao svakodnevni pozdrav sestara „Hvaljen Isus“, koji pamti do danas. U Slatinu je došla potražiti i grob svoje sestre, koja je umrla kao siroče.

Sestre Družbe Presvetog Srca Isusova žive dalje svoj redovnički život zalijevan žrtvama, molitvama, euharistijom, odricanjem, radom u župi, sakristiji, vrtu, obilaskom starih i bolesnih, katehiziranjem... Marija im je uzor, euharistija hrana, a Božansko Srce Isusovo snaga i vodilja na putu spasenja.

DRUŽBA SVEĆENIKA SRCA ISUSOVA – DEHONIJANCI

»Želimo u našoj župi obnoviti duh zajedničke obiteljske molitve«

Piše: Vesna Milković • Snimio: Duško Mirković

Družba svećenika Srca Isusova jedna je od novijih redovničkih zajednica u svijetu, a u Hrvatskoj, kao i drugdje, njeni članovi se nazivaju i 'dehonijanci' prema osnivaču družbe o. Ivanu Leonu Dehonu.

U Požeškoj biskupiji dehonijanci djeluju u samo jednoj župi, Svih Svetih u Požeškim Sesvetama, koju su preuzeli 2002. godine. Župu od tada vodi pater Tomasz Cybula. - Mi smo u to vrijeme imali samo jednu župu u Hrvatskoj, u Zagrebu, pa smo tražili po Duhu Svetom mjesto gdje bismo mogli djelovati i kao družba se proširiti. Tada se dogodilo da se naš župnik pater Andrija na svećeničkom tjednu susreo s požeškim biskupom Antunom pa su razgovarali o tome i biskup je rekao: - Dodite, vrlo rado vas tu čekamo. - Bilo je 'u igri' nekoliko mjesta ali, evo, čudom Božjim se na kraju dogodilo da smo dobili župu Sesvete gdje se štuje i Srce Isusovo i Majka Božja što je vezano uz djelovanje naše družbe. - prisjetio se pater Tomasz.

Ivan Leon Dehon rođen je 1843. godine u La Capelle, u sjevernoj Francuskoj. Najprije je doktorirao pravo na Sorboni, a potom studij teologije. Zaređen je u bazilici sv. Ivana Lateranskog 1868. godine, nakon čega je nastavio studij u Rimu stekavši doktorat iz filozofije, teologije i kanonskog prava. Novu redovničku zajednicu osnovao je 28. lipnja 1878. godine u St. Quentinu,

»Vjera u Boga nas je održala u teškim trenucima«

Kip Majke Božje Bezgrešne u svoj dom je primila i obitelj Kuprešak: Jozo i Marica te njihovi sinovi Goran i Mario. U molitvi su im se pridružili susjeda Spomenka Konjarik i pater Tomasz. - Oduvijek smo vjerovali u Boga i išli u crkvu i to nas je održalo u teškim trenucima, osobito kad smo morali otići iz Bosne. Djeca su nam dobra, ministranti su odmalena, a ovom molitvom se zahvaljujemo Bogu na svemu dobrom što nam je dao. - rekla je Marica Kuprešak.

u Francuskoj. Glavni cilj Družbe je živjeti duhom ljubavi i naknade prema Srcu Isusovu, a apostolska djelatnost svećenika dehonijanaca može se sažeti u četiri karakteristična oblika: euharistijsko klanjanje, služenje najmanjima i obespravljenima, formacija svećenika i redovnika (seminari, dušobrižništvo zvanja, razne publikacije za redovnike i svećenike te molitva za njih) te misijska djelatnost. Družba izdaje knjige i časopise, a ima i svoj molitvenik "U znaku srca". Svećenika dehonijanaca u svijetu postoji oko 2100 u 28 zemalja. Hrvatska pripada Austrijsko-hrvatskom distriktu.

Rad s mladima

U Hrvatskoj je trenutno šest svećenika dehonijanaca koji djeluju u Zagrebu te Požeškoj i Sisačkoj biskupiji. - Po dolasku u Sesvete posebno smo se usmjerili na rad s mladima. Hrvatska dehonijanska mladež u Zagrebu je vrlo brojna i jaka i mi smo ovdje imali ogranak. Mladež se sastajala jednom tjedno, uvijek smo imali neko zanimljivo predavanje, klanjanje pred Presvetim, organizirali smo izlete. Nastojali smo razvijati zajedništvo kroz animatore, no jedna dinamična generacija je otišla i sada ponovo nastojimo pokrenuti ozbiljniji rad s mladima. Isto tako, kad smo došli, pokrenuli smo velike ispovijedi za mlade navečer od 20 sati i sada vidim da toga ima i po drugim župama. - kazao je pater Tomasz. Dodao je i kako njihova redovnička zajednica, u sklopu rada s mladima, jednom godišnje održava ministrantske susrete, a redovito sudjeluju i na hodočašćima i susretima mladih.

Po dolasku u Sesvete, nastavlja p. Tomasz, pristupilo se i adaptaciji prostora u starom župnom domu kako bi se osiguralo mjesto za druženje i okupljanje kako mladih tako i svih ostalih župljana. Inače,

sesvetska župa obuhvaća 12 sela a filijale ima u Grabarju, Zarilcu, Šumanovcu, Tra-parima, Novoselcima i Cerovcu. Prilikom preuzimanja župe 2002. godine u nju je s p. Tomaszom došao i p. Zvonko Šeremet, koji je u rujnu otišao u Zagreb, a u Sesvete je iz Sisačke biskupije došao p. Marijan Krištofić, rodom iz Čakovca. - Svećenik sam 12 godina, u Sisačkoj biskupiji sam vodio jednu župu no, po naravi mi je draži rad na duhovnoj obnovi. Otkako sam u Sesvetama poslao sam 200 dopisa duhovnih vježbi, a kako smo u Godini božanskog milosrđa, pripremam se govoriti uglavnom o toj temi. Sad idem u Sikirevce, pa u Novu Gradisku... gdje me pozovu, a ovdje u župi, po potrebi zamijenim patera Tomu. - kazao je p. Marijan.

Tomasz je svećenik 21 godinu, a da se pridruži dehonijancima potaknuo ga je način rada njegovog župnika u rodnoj Poljskoj. Privukla ga je, kaže, i misijska djelatnost pa je tako rad nastavio izvan domovine. - Župnik mora imati viziju i planove kako bi se život u župi dinamizirao, osobito ako je u njoj ovako dugo kao što sam ja ovdje. Ove godine sam s Pastoralnim vijećem dogovorio da, uz Godinu Milosrđa u našoj župi imamo i Godinu Bezgrešne. Želja mi je bila povezati župu koja je malo razbacana i to na poseban način. Tako smo na blagdan Majke Božje Bezgrešne blagoslovili njen kip koji se sada prenosi iz obitelji u obitelj. Tamo ostaje jedan dan, a obitelj se okuplja oko kipa u molitvi. Kip bi trebao proći kroz sva naselja naše župe kako bi se obnovio duh zajedničke obiteljske molitve. Vidjet ćemo kako će to ljudi prihvatiti, a moja bi želja bila da na kraju uspijemo stvoriti neku molitvenu zajednicu obitelji naše župe. - kazao je na kraju pater Tomasz.

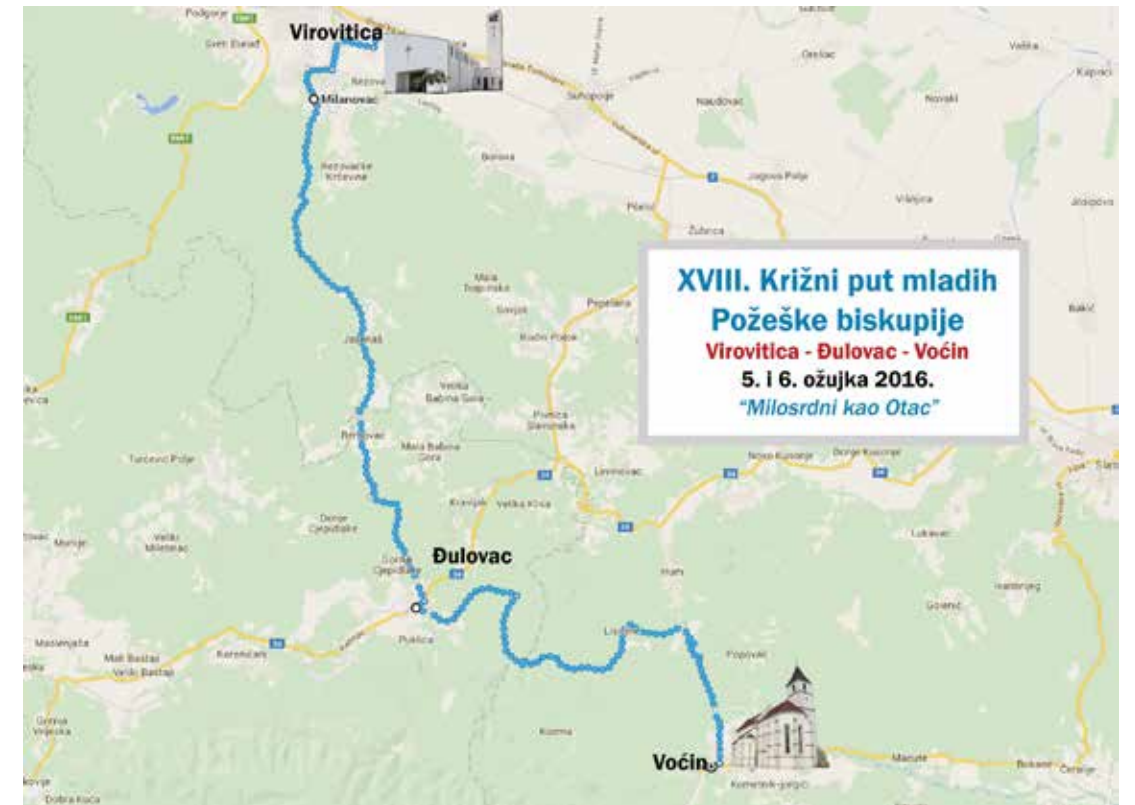
BISKUPIJSKI KRIŽNI PUT MLADIH

Pod geslom »Milosrdni kao Otac«

Tradicionalni XVIII. biskupijski križni put mladih Požeške biskupije održat će se 5. i 6. ožujka na relaciji Virovitica – Đulovac – Voćin. Ukupna dužina puta iznosi 45 kilometara. U godini Božjeg milosrđa za geslo je odabrana biblijski citat *Milosrdni kao Otac*.

Program križnoga puta započinje okupljanjem u subotu, 5. ožujka u 8 sati ispred crkve sv. Leopolda Mandića u Virovitici. Završetak prvog dana križnog puta je u Đulovcu. Nakon misnog slavlja u župnoj crkvi u 18 sati, duhovno-molitveno-glazbeni program nastavit će se u prostoru osnovne škole gdje je predviđeno i noćenje. U nedjelju, 6. ožujka, procesija s hodočasnicima kreće u 8 sati prema Voćinu gdje će biti završetak sa svečanom svetom misom koju će u 18 sati u voćinskoj crkvi, ujedno i oprosna crkva u ovoj Godini milosrđa, predvoditi biskup Antun Škvorčević.

Trasa puta jednim dijelom ide asfaltiranim cestom, a jednim dijelom neasfaltiranim putovima. Mladi koji se odluče poći oba dana, neka ne budu mlađi od 1. razreda srednje škole. Preporuča se, kaže Ivan Certić, povjerenik za pastoral mladih Požeške biskupije, krizmanicima da se priključe drugi dan križnoga puta. Važno je da s njima budu njihovi voditelji, odnosno vjeroučitelji. - Želimo naglasiti da je ovo po-božnost Križnog puta, a ne još jedno mjesto za provod mladih. - kaže vlč. Certić. Svi sudionici obvezni su ponijeti vreću za spavanje i podmetač jer se noći u skromnim uvjetima u školskim prostorima. Stvari

treba obavezno nositi u ruksaku jer će nošenje prtljage u rukama stvarati poteškoće u hodu. Treba ponijeti hrane za dva dana, uzeti zaštitu od kiše, rezervnu odjeću, više pari čarapa, dobre cipele za hod i papuče za ulazak u školske prostorije. Križni put kojeg organizira Povjerenstvo za pastoral mladih i Katehetski ured Požeške biskupije

ne odgađa se zbog lošeg vremena!

Kotizacija po osobi za sudjelovanje na križnom putu je 20 kn, a ukoliko iz jedne obitelji ima više sudionika tada plaća samo jedna osoba. Radi što bolje organizacije puta, mole se voditelji da svoje sudionike prijave najkasnije do 27. veljače.

Održane edukacije za župne animatore

Pomoć mladima u njihovom duhovnom sazrijevanju

Tijekom siječnja i veljače održavaju se na razini dekanata naše Biskupije edukacije za župne animatore. Edukaciju je pokrenula Požeška biskupija. U edukaciju se uključilo oko 200 mladih iz brojnih župa s područja Biskupije, najviše srednjoškolaca i studenata.

Župni animator je onaj tko je uzor mladima u radu i duhovnosti unutar župe i župne zajednice. Cilj edukacije animatora je osposobiti mlade da budu aktivni graditelji svoje župne zajednice i dobri suradnici svećenika na župi. Animatori se kreativnim načinom trebaju približiti mladom čovjeku i pomoći mu u njegovom duhovnom rastu i sazrijevanju. To je cilj edukacije - istaknuo je Mario Voronječki, povjerenik za župnu katehezu u Požeškoj biskupiji.

Temeljna edukacija obuhvaća osam tematskih radionica. Mladi su tako između ostalog učili o tome što znači biti animator na župi, kako organizirati susrete u župnoj zajednici, zatim su se upoznali s psihološkim razvojem djece i mladih te kako uspješno ispričati priču.

Nakon ove temeljne edukacije nastavit će se s permanentnim obrazovanjem animatora kako bi stekli još neka znanja u radu s mladima, a ovog proljeća za sve njih organizirat će se biskupijski susret.

MIROSLAV KOVAČ, UPRAVITELJ UPOC – SIMENTALAC I DIREKTOR VETERINARSKJE AMBULANTE SIMENTALAC

»Ako ne prakticiramo život u zajedništvu, naš odnos prema Bogu nije potpun«

Piše: Ljiljana Marić • Fotografije: Duško Mirković

Upravitelj zadruge Uzgojno poslovno obrazovnog centra – Simentalac, direktor Veterinarske ambulante – Simentalac, tajnik Udruge uzgajatelja simentalskog goveda Požeštine, tajnik Udruge obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Hrvatske
Život te voditelj proizvođačke organizacije mljekara – sve ove funkcije vezane su uz ime 48-godišnjeg mr. sci. Miroslava Kovača.

U svom radu od samog početka vezan je uz poljoprivredu i praktičan rad na terenu sa selcima diljem Hrvatske. Uz profesionalne obveze našao je vremena i za volonterski rad organizirajući poljoprivrednike u udruge i zadruge oslanjajući se pri tome na obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Hrabro i zajedno

Nakon višegodišnjeg rada u državnoj službi, Hrvatskom zavodu za poljoprivredno-savjetodavnu službu, Miroslav se odlučio na iskorak u privatne profesionalne vode prije šest godina kroz osnivanje UPOC – Simentalca, zadruge koja je nikla iz Udruge uzgajatelja simentalskog goveda Požeštine. - U UPOC-u smo otpočeli sa profesionalnim radom 2010. godine kada sam odlučio, podržan od 20-tak uzgajivača goveda i proizvođača mljeka iz našeg kraja, napustiti siguran državni posao. Bio je to logičan slijed dugogodišnjeg druženja, zajedništva i stupnja dosegnutog povjerenja. Svim članovima Udruge kojih je bilo tada 80-tak ponuđeno je da se priključuje zadrugi. Tek ih se dvadeset odlučilo pristupiti i preuzeti odgovornost, dok danas zadrugu nosi 12 članova, seljaka. Iz rada zadruge pokrenuli smo i određene druge inicijative (Veterinarska ambulanta – Simentalac i Proizvođačka organizacija) koje se ne bi nikada dogodile

da se nismo odlučili na zajedništvo. Iskustvo govori da nam i izvjesnost budućnosti ovisi o zajedništvu. Nove okolnosti okruženja EU nam idu u korist. Problema ima iznutra i izvana. Dolaze kao plod rada, a ne očekivanja. Često nam problemi dolaze od neprihvatanja modela organiziranja u najbližoj zajednici. - objašnjava Kovač.

Dodaje da su ovaj projekt realizirali u pravo vrijeme te da su njegova pravila donijeli sami članovi. - To je izuzetno važna činjenica. Pa i ona financijskih obveza. Obveze nisu male za svakog člana. U isto smo vrijeme morali zaraditi za život i funkcioniranje. Zadužili smo se kreditom za izgradnju svog poslovnog centra u Kutjevu. Za kredit smo garantirali svi članovi ponosom u visini ukupne investicije. Članove naše zadruge ističem kao izuzetno hrabre ljude koji slobodno mogu poslužiti kao primjeri zajednici koji će rado prenositi svoje iskustvo. Veće financijske pomoći, uže i šire zajednice, nije bilo, iako smo se javljali s projektima na natječajima, tek je nedavno stigla pomoć iz državnog proračuna za rad proizvođačke organizacije. - ističe Kovač koji posebno značajnu za svoj rad ističe dugogodišnju suradnju s Miroslavom Haberom i Brankom Salajem koja je u velikoj mjeri obilježila smjer i sadržaj njegovih aktivnosti.

Unatoč svemu, zadovoljni su s postignutim iako nije bilo ni najmanje lako voditi projekt od osnivanja do sada. - Neće biti lako niti ubuduće obzirom na sve siromašniju zajednicu, kako materijalno tako i duhovno. Upravo zato, samo zajedno životu možemo spremno odgovoriti za bolje sutra. Bilo je i ima onih koji žele preseliti naš model u svoje zajednice, ali nije lako. Nije lako i zbog indiferentnog odnosa državne birokracije prema ovim oblicima organiziranja, ali niti zbog naslijeđenog duha individualizma zasićenog nepovjerenjem iz vremena komunizma u samim ljudima. Ipak, inicijativa se širi kroz Udrugu Život, ali i proizvođačku organizaciju, pa smo, s radošću to ističem, dobili desetak novih članova iz Brodsko-posavske županije. - kaže Miroslav svjestan kako je u poljoprivredi koja je najvećim dijelom u Hrvatskoj vezana za Slavoniju puno neriješenih problema. Ali recept i za taj problem postoji.

Prioritet je obiteljsko gospodarstvo

- Vratiti Slavoniji, selima u Slavoniji, ljude (čovjeka) sa blagom (životinjama). Vezati ih tako uz zemlju kojoj su vlasnici. Zemlju obogatiti stajskim gnojem i učiniti je plodnom. Proizvesti dovoljno zdrave hrane za nas koji ovdje živimo, jer danas, to ne uspijevamo. Na tim temeljima organizirati sav ostali uz-

goj i proizvodnju svakovrsne hrane u okruženju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Organizirati seljake u gospodarske, obrazovne i duhovne institucije na temeljima zajedništva i poštovanja (dostojanstvo i poštovanje rada na zemlji i sa zemljom). Upravo suprotno od onoga što se danas u Slavoniji odvija (industrijaliziran prostor s feudalnim odnosima prema seljaku). Ravnomjerno raspodijeliti prirodno i materijalno bogatstvo. Solidarno i supsidijarno u socijalnom nauku Crkve. - pojašnjava.

Nada se da bi nova Vlada mogla nešto učiniti po tom pitanju jer je upravo on aktivno sudjelovao u izradi programa za poljoprivredu koji je postao platforma za političke pregovore oko sastavljanja nove Vlade. - Nova Vlada je prihvatila program koji u sebi sadrži prioritet rasta i razvoja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstava kao ključnog i prirodnog aktera u uzgoju i proizvodnji hrane. Ako se program provede poljoprivredi će biti bolje, a time posljedično i svim naših građanima. Vrijeme neumitno teče, a trendovi su negativni. Valja ih zaustaviti. Vlada ima veliku odgovornost, ali i šansu. Sve to neće ići preko noći, ali plan valja imati. - poručuje Kovač. U poljoprivrednoj djelatnosti, možda kao ni u jednoj drugoj, se vidi koliko čovjekov rad i trud ne ovisi samo o njemu nego i o vremenskim prilikama, mi vjernici rekli bismo i o Bogu. -Božja volja je ispravna, svevremenska i do kraja jasna konstatacija u svakodnevnici naše komunikacije. Izrekavši te riječi rekli smo sve. Koliko dajemo toliko će nam se vratiti, ili, što smo posijali to ćemo i požeti. Priliku bih iskoristio za istaknuti dva citata iz Biblije, a riječi su Božje koje upućuju i savjetuju na potrebu zajedništva ili odricanja od individualizma. U poslanici Hebrejima stoji: - Dobrotvornosti i zajedništva ne zaboravljajte jer takve su žrtve mile Bogu. - a u Evanđelju po Mateju (18,20) - Jer gdje su dvojica ili trojica skupljena u ime moje, ondje sam ja među njima. - Ima li snažnijeg poziva na zajedništvo? Prema tome, ne prakticirajući život u zajedništvu naš odnos prema Bogu nije potpun. Pret hodno implicira da svijest o Bogu i Božjem kod poljoprivrednika, obzirom da praktično zajedništvo izostaje, nije potpuno. Trebamo svi zajedno bolje. Da nas je više u našoj maloj zajednici bilo bi nam lakše. To smo do sada dokazali na mnogim primjerima. Svjedočili smo, a ne samo slušali - poručuje Kovač koji je neizmerno zahvalan što je o svom radu u zajednici mogao posvjedočiti u Zajedništvu, glasilo Požeške biskupije u kojoj živi i radi.

OBITELJ MIROSLAVA I ANKICE BOŠNJAK IZ PODRAVSKE MOSLAVINE

Redovito mole, marljivo rade i u svemu se uzdaju u Boga

Piše: Višnja Mikić • Fotografije: obiteljski album i Višnja Mikić

U župi Rođenja Blažene Djevice Marije u Podravskoj Moslavini, pod zaštitom i plaštem Marijinim, jednostavno, ali marljivo živi obitelj Miroslava (48 g.) i Ankice (46 g.) Bošnjak koju smo posjetili u njihovom domu kako bismo ih bolje upoznali. Domaćica Ankica dočekala nas je sva u poslu sa širokim osmijehom. Kod kuće su bila i djeca: Katarina, Tomislav i Pavao te baka Marija, dok su ostali radili.

Marljiva djeca

Ugodno smo se iznenadili kada smo saznali da ova obitelj ima šestoro djece. Neki su već završili školu, a budući da nisu mogli naći posao u svom mjestu i okolici, a nisu željeli napustiti Hrvatsku, njih troje svake godine odlaze na more obavljati sezonske poslove i tako pomažu svojoj obitelji. Žao nam je što ih nismo upoznali, ali "uskoče" mama Ankica i pokazuje obiteljske fotografije.

- Najstarije dijete je 25-godišnja Blaženka koja je završila Ekonomski fakultet. Još u vrijeme srednjoškolskog obrazovanja počela je raditi na moru u sezoni i tako si osigurala sredstva za daljnje školovanje. Od tada svako ljeto radi u kuhinji. Nikica ima 24 godine i također ljeti obavlja sezonske poslove, a po struci je kuhar. Na moru radi i Vlatka, koja je završeni trgovac, ali ljeti i ona radi u kuhinji. Sretni smo što su naša djeca naučila raditi i nije im ništa teško. Naravno da im tijekom tih nekoliko mjeseci nedostaju kuća, obitelj i župa, ali izdrže jer znaju da pomažu svima nama. - objašnjava Ankica.

Žive skromno

Dok smo razgovarali s Anikicom pridružila nam se osamnaestogodišnja Katarina, učenica srednje škole (smjer komercijalist) u

Donjem Miholjcu. Skupljala je lišće ispred kuće okružene cvijećem i zelenilom pa se po dolasku k ovoj obitelji odmah vidi kako ovdje radi puno ruku. S nama je bio i župnik mons. Vladimir Škrinjarić kojemu su dotrčali jedanaestogodišnji Tomislav i četrnogodišnji Pavao. Tomislav će sada krenuti u peti razred osnovne škole u Viljevu, a Pavao je odmah pokazao župniku kako se igra u pijesku.

- Požeški biskup dr. Antun Škvorčević krstio je prije četiri godine našeg Pavla na što smo posebno ponosni. Žao mi je što suprug Miroslav nije kod kuće da i s njim popričate, no on radi u Šumariji i dolazi kući poslijepodne. Međutim, ni mi ne odmaramo. Obradujemo zemlju i uzgajamo uglavnom žitarice, nešto se i proda. Imamo vrt i u prehrani koristimo sve što sami proizvedemo, zdravije je i jeftinije. Mora se raditi jer ako samo razmišljate kako treba ovo ili ono, nema napretka. Kad svi zasuču ruke, vidi se. Naučili smo živjeti skromno, ali uglavnom sve imamo. Djecu smo učili od malena da se živi od rada, ali prvenstveno od vjere. Tako su odgajani, a to može potvrditi i naša baka Marija. - dodaje Ankica.

Baka moliteljica

- Dok sam bila zdrava, puno sam radila i pomagala u kućanstvu, a rado sam i vezla. Izvezla sam bezbroj stolnjaka, ali sada više ne ide. Od svega ostala mi je samo molitva. Dnevno molim različite litanije, njih posebno volim, ali molim i krunicu i druge molitve. Molitva je bila svakodnevno ozračje moje obitelji, mog pradjeda, djeda, oca i nas mladih. Vjerojatno je ta molitva iznjedrila i časnu sestru u obitelji koja više nije među nama, ali bila je redovnica punih 60 godina. To je č. s. Liberata Bošnjak koja je pripadala

Milosrdnim sestrama Svetog Križa u Đakovu. Bog nas je nedavno obdario novim duhovnim zvanjem pa imam unuka Ivana koji je sada svećenik i na daljnjem je školovanju u Rimu. Moj suprug umro je prije 6 godina, a ja živim sa svojom obitelji koja me voli i poštuje, „svi od reda“, priča nam 72-godišnja Marija.

Aktivni i u župi

Osim što je naviknuta na rad, obitelj Bošnjak aktivna je i u župi. Nikica je orguljaš i zborovođa. Ljeti, dok radi na moru, ima jednako vrijednu zamjenu, Mariju Cerić. Nikica rado pomaže i pri spremanju crkve, aranžiranju cvijeća i uredjenju svetišnog prostora prilikom čega iskazuje svoju nadarenost i spretnost. Ankica i Nikica članovi su župnog pastoralnog vijeća, dok Vlatka i Blaženka pjevaju u crkvenom zboru. Ankica je i čitač, a Tomislav ministrant. Nikica u slobodno vrijeme veze tehnikom zlatoveza i to vrlo finim, tankim nitima. Njegovih uradaka ne bi se postidjela nijedna djevojka. I župnik ima samo riječi pohvale za ovu obitelj.

Mladi iz obitelji Bošnjak aktivni su i u društvenom životu mjesta. Vlatka i Nikica članovi su KUD-a „Slavonac“ u Podravskoj Moslavini, plešu i zajedno s mladima svoga sela čuvaju tradiciju i narodnu baštinu. Vlatka je i vatrogasac pa kada prođe sezona na moru sudjeluje na vatrogasnim vježbama i druženju, a tijekom zime i na vatrogasnim skupštinama.

Najvažnije je što ova složna obitelj redovito moli, radeći marljivo i računajući u svemu s Bogom. Baka prednjači, ali mole svi, pogotovo kad se nađu na okupu. Mama Ankica rekla nam je kako svaki član obitelji ima svoga svetca zaštitnika, a zajedno se mole svetom Josipu i Gospi.

PRIPREME ZA OTVORENJE DIJECEZANSKOG MUZEJA

Evangelizacija putem sakralne baštine

Piše: Ivica Žuljević • Snimio: D. Mirković

Radovi na budućoj zgradi Dijecanskog muzeja u Požegi

ćemo se 100. obljetnice rođenja spomenuti iduće godine. Podijeljeni su zadaci koje treba izvršiti, između ostalog i izradu teksta o pojedinoj dionici izloženih predmeta koji bi bio tiskan prigodom otvorenja Dijecanskog muzeja. Dogovoreno je da se uskoro održi radni sastanak i s Arijanom Koprčina iz zagrebačkog Muzeja za umjetnost i obrt, stručnjakinjom za liturgijske metalne predmete, te s Jelenom Ivoš, stručnjakinjom za liturgijski tekstil, zaduženom za postavljanje predmeta te vrste u Dijecanskom muzeju.

Pravni statut Muzeja

Sudionici sastanka posjetili su zatim zgradu na katedralnom trgu koja se uređuje za trajni postav Dijecanskog muzeja, a očekuje se da će biti završena za mjesec dana. Prof. Beusan je predstavio količinu predmeta koja se može izložiti u prostoru te zgrade i prijedlog postava u pojedinim njezinim dijelovima te su zajedničkim promišljanjem izvršene određene preinake.

Na kraju sastanka biskup Škvorčević je otvorio raspravu o pravnom statusu Dijecanskog muzeja u okviru zakonodavstva Republike Hrvatske koje ne prepoznaje specifičnost takve crkvene ustanove. Izrazio je nadu da će nova Vlada imati osjetljivosti za to pitanje te ga u skladu s ugovorima između Svete Stolice i Republike Hrvatske definirati u okviru izrade novog zakona o muzejima koji je u pripravi. Biskup je još dodao kako očekuje da će se konačno s novom Vladom moći započeti ozbiljniji razgovor o očuvanju kulturne baštine Republike Hrvatske, najvećim dijelom u vlasništvu Katoličke Crkve, koja to ne može sama učiniti te se pobrinuti – kao i u drugim europskim zemljama – za izradu modela oslobođenog birokratskih i ideoloških pristupa, po kojem će se ona moći sustavnije održavati te spriječiti njezino propadanje.

šću prikupiti pokretnu crkvenu kulturnu baštinu, čuvati je, obnavljati i predstaviti je javnosti te na temeljima identiteta koji ona svjedoči u današnjem vremenu promicati evanđeoske vrijednosti. Naglasio je da je to sastavni dio nastojanja oko nove evangelizacije u Požeškoj biskupiji. Zahvalio je na značajnim stručnjacima za njihovu suradnju.

Potom je biskup uručio sudionicima sastanka cjelovit popis predmeta spomenutih zbirki s njihovim fotografijama, a prof. Beusan, voditelj projekta predstavio koncept po kojem će ih izložiti na trajnom postavu Dijecanskog muzeja. Dr. Repanic Braun izložila je svoje viđenje postavljanja predmeta Sakralne zbirke, koja čuva predmete od 15. do 21. stoljeća, a dr. Reberski Zbirke moderne i suvremene umjetnosti u kojoj je zastupljeno više hrvatskih umjetnika, među kojima prednjači Ivo Dulčić, čije

U Biskupskom domu u Požegi održan je 28. prosinca 2015. radni sastanak koji je predvodio biskup Antun Škvorčević, a na njemu je sudjelovao Mario Beusan, profesor na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, dr. Ivanka Reberski, povjesničarka umjetnosti te dr. Mirjana Repanic Braun, povjesničarka umjetnosti.

Biskup je i ovom prigodom podsjetio na važnost Dijecanskog muzeja kao svjedoka duhovnog identiteta hrvatskog čovjeka na prostorima zapadne i srednje Slavonije po sakralnim predmetima prikupljenima iz župa Požeške biskupije te upozorio na njegovu ulogu napose u odgoju i obrazovanju mladih naraštaja u požeškim katoličkim školama. Istaknuo je da se Muzej sastoji od Sakralne zbirke Požeške biskupije, predmeta liturgijske uporabe: slika, kipova, tekstila i metala. Pored toga, kazao je, da je u sastavu Muzeja i Zbirka hrvatske moderne i suvremene umjetnosti, donacije pojedinih umjetnika ili drugih fizičkih osoba Požeškoj biskupiji. Dvije spomenute zbirke zajedno s Riznicom požeške katedrale tvore cjelinu u čiji sastav ulazi i Povijesna knjižnica Požeške biskupije s raritetnim knjigama koje su pripadale požeškim isusovcima, pavlinima, Subalternom konzistoriju, Nadbiskupskom orfanotrofiju, a sve najvećim dijelom sačuvano u Župi sv. Terezije Avilske.

Crkvena kulturna baština

Biskup je spomenuo kako smatra svojom posebnom osobnom i biskupijskom dužno-

Dr. Ante Messner Sporšić, svećenik, profesor i znanstvenik

Svjetski putnik, sudionik i kroničar Prvog svjetskog rata

Piše: Goran Đurđević

Po *Skandinaviji* (1939.). Knjige su natopljene njegovim opservacijama te se ne opterećuje s povijesno-geografskim činjenicama, već s njegovi putopisi zapravo dnevnicima.

Sudionik Prvog svjetskog rata

Od povijesnih knjiga zanimljiva su njegova sjećanja na Prvi svjetski rat nazvana *Ratne uspomene 1915.-1918.* otisnute 1934. Na koji način Messner piše, svjedoči ovaj odlomak: - Pukovnik je zapovjedio, da časnici stoje s napetim revolverom u ruci kod kotla i ubiju na mjestu svakoga, tko ne uzme hrane ili bude prigovarao. Kad vojnici izjaviše: 'Neka puca, nama je svejedno, krepali dva mjeseca prije ili kasnije. - Radi se o vrlo preciznom, životnim i stvarnim opisima koji dočaravaju ratnu svakodnevicu. Messner je zagovornik Austro - Ugarske kao protuteže, odnosno svojevrsne spasiteljice između Rusije i Italije. Naime, Messner zastupa stavove koji su prahabsburški zbog straha od ruskog utjecaja, ali i od talijanskih pretenzija na sjeveroistočnu obalu Jadrana. Osim toga, treba se uzeti u obzir katolička orijentacija Habsburgovaca što je nedvojbeno utjecalo na Messnera kao katoličkog svećenika. Bez obzira na to, Messner pruža kritički osvrt na pojedine autro-ugarske pozicije, a ne šteti ni jugoslavensku opciju bez obzira na umjerene simpatije. Zanimljivo je istaknuti da Messner sudjeluje u Velikom ratu od 1914. kada je započeo njegov ratni put kao austrougarskog vojnika u Srbiji, a memoari prate njegovu situaciju tek od 1915. i bitaka na talijanskom bojištu. Autor ima izrazito antiratne stavove i smatra da je rat katastrofa, pakao kojemu se treba suprotstaviti religijom, odnosno iskrenim molitvama.

Značajan geograf

Ante (Antun) Messner Sporšić rođen je 31. prosinca 1876. godine u Požegi. Nakon završetka osnovne škole u Požegi, pohađa klasičnu gimnaziju, a potom i bogosloviju u Zagrebu. Svećenik postaje 1899. godine te službuje kao kapelan u Starom Petrovom Selu, Oriovcu, Pakracu i Daruvaru i vjeroučitelj u Novoj Gradiški. Nakon Prvog svjetskog rata studira geografiju i povijest te doktorira geografiju postajući profesor Klasične gimnazije u Zagrebu sve do 1932. g. kada odlazi u mirovinu. Umire 17. studenog 1956. u Zagrebu.

Bio je značajan kao geograf napisavši studiju *Ljudi i priroda* (1938.), članke o nazivu Crne Gore, hrvatskim naseljima u Bačkoj i Banatu. Veoma je važno njegovo djelo *Ljudi i priroda* koje je zapravo antropološka studija. U članku o nazivu Crne Gore Messner Sporšić se suprotstavlja srpskim i crnogorskim autorima, referirajući se na Vjekoslava Klaića, te naziv Crna Gora izvodi od naziva Crvena (odnosno Crmna) Gora što je po njemu u nedjeljivoj vezi s dolaskom Hrvata i Crvenom Hrvatskom. Pisao se o hrvatskim naseljima u Bačkoj i Banatu kao jedan od prvih autora koji se sustavnije bavio tom temom. Iako je ponekad nepozndan oko fotografije, Messner donosi zanimljiva ili kontroverzna opažanja (npr. negativan stav prema Hrvatima u Boki kojima zamjera moralne i socijalne osobine).

Kao putopisac obišao je brojne zemlje (Bugarska, Cipar, Danska, Egipat, Francuska, Grčka, Italija, Izrael, Norveška, Njemačka, Palestina, Rumunjska, Sirija, Švedska, Švicarska, Turska) što je ukoričio u knjige *Po blizom Orijentu* (1935.), *Po Italiji i Francuskoj* (1936.), *Od Bukurešta do Ankare* (1937.),

godine sačuvana samo u rukopisu u Gradskom muzeju u Požegi. Često se u literaturi ovaj rukopis navodi kao Požeška županija od XVII. do 1952. Nije sigurno radi li se o grešci koja se ponavlja, nemaru ili neinformiranosti pojedinih autora. Naime, autor u uvodu objašnjava da knjiga završava 1941. Iako knjiga ima određeni broj pogrešaka (posebno u faktografiji srednjeg i ranog novog vijeka, pa se pogrešno atribuiraju neke obitelji i vlasništvo nad posjedima), svojim opsegom (602 stranice napisane pišačom mašinom i rukom, a česte su autorove misli i prepravke napravljene rukom) i marljivošću autora tijekom pisanja, svakako zaslužuje pohvalu. Međutim, ne slažem se s idejama kako je treba otisnuti jer to može izazvati određenu pomutnju za širu javnost, ali i za znanstvenike. Naime, većina ljudi koji se ozbiljno bave nekim problemom kreću od najsvremenije literature nadajući se da ona donosi sintezu postojećih činjenica te nove i originalne zaključke. Stoga bi tiskanje djela napisanog prije više od šezdeset godina bilo vrlo neproduktivno, posebno kad se uzme u obzir određeni broj netočnih podataka i zaključaka. Međutim, to ne umanjuje golemi trud autora.

Ostaje dojam da je Ante Messner Sporšić iz nepoznatih razloga potpuno zaboravljen u svom gradu. Mislim da ima prostora za ispravak ove situacije. Budući da je značajan kao putopisac i geograf te kao sudionik Prvog svjetskog rata, mišljenja sam da bi ga trebalo bolje prezentirati putem tribine, okruglog stola, znanstvenog skupa, a treba promisliti o nazivu ulice ili spomen ploči s njegovim imenom. Ova godina u kojoj se slave dva njegova jubileja: 140. godina rođenja i 60. godina od smrti, a posebno jer dolazi u godinama 100. godišnjice Prvog svjetskog rata, jedinstvena je prilika da se nešto napravi za Antu Messnera Sporšića.

Ukorak s liturgijskim vremenom

LITURGIJSKA GODINA C

Piše: Josip Krpeljević

PRVA KORIZMENA NEDJELJA

Dva temeljna događaja u povijesti izraelskog naroda su oslobođenje iz egipatskog ropstva i zaposjednuće Obećane zemlje. Prvo čitanje iz knjige Ponovljenog zakona (26, 4-10) opisuje obred prinošenja prvih plodova Bogu u sklopu kojeg pobožni Židov predaje svećeniku košaru punu plodova zemlje i pritom izgovara obrazac ispovijesti vjere. Pripjevni psalam (Ps 91) slikom zaklona i utvrde prikazuje osjećaj sigurnosti i pouzdanja starozavjetnog vjernika u Božju dobrotu i zaštitu. Apostol Pavao u poslanici Rimljanima (10, 8-13) govori da ono što novozavjetni vjernik srcem vjeruje, on to ustima ispovijeda. Srce označava osobnu vjeru sva-

kog pojedinog vjernika, a usta označavaju njegovo javno ispovijedanje vjere u zajednici vjernika i u javnosti općenito. Lukin evanđeoski ulomak (4, 1-13) prikazuje Krista koji započinje svoje mesijansko poslanje u siromaštvu i slabosti. On može suosjećati s našom ljudskom slabošću jer je kao i mi bio izložen napastima bogatstva, moći i slave. On tim napastima nije podlegao, već im se odlučno suprotstavio snagom Duha Svetoga, kojim je bio pomazan, i riječima Svetog Pisma. Zašto se i mi ove korizme ne bismo tako suprotstavili napastima? ■

DRUGA KORIZMENA NEDJELJA

Bog je Abrahamu nekoć davno obećao da će imati brojno potomstvo i da će u posjed dobiti bogatu kanaansku zemlju. Međutim, godine prolaze, a Božje obećanje se ne ostvaruje. U prvom čitanju (Post 15, 5-12.17-18) slušamo kako, umjesto ispunjenja, Abraham dobiva novo obećanje na koje odgovara nepokolebljivom vjerom. Bogu se Abrahamova vjera veoma svidjela i zato se Bog savezom obvezao ispuniti sve ono što je obećao ne samo Abrahamu, nego i nama koji smo njegovo duhovno potomstvo. Pripjevni psalam (Ps 27) pjeva o čovjekovoj čežnji za Božjim licem, što je slikovit govor za traženje Božjeg milosrđa i dobrote. Ulomak iz poslanice Filipljanima (3, 17 - 4, 1) pokazuje nam da je u toj kršćanskoj zajednici bilo ljudi koji su davali prekomjerno značenje materijalnoj brizi za vlastito tijelo. Pavao upozorava da je to u suprotnosti s vjerom u Isusa Krista ne zato što bi on bio protiv naših tjelesnih potreba, nego stoga što nam Krist obećava nešto daleko bolje i uzvišenije: preobraženje našega smrtnog tijela i život vječni u nebeskoj domovini. Evanđeoski ulomak o Isusovu preobraženju (Lk 9, 28b-36) je slikovit prikaz Kristova obećanja njegovim učenicima da će biti dionici njegove vazmene pobjede i nebeske proslave. Zašto i mi ove korizme ne bismo čvršće povjerovali Božjim obećanjima? ■

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

Treće poglavlje knjige Izlaska, iz kojeg je uzet ulomak prvog čitanja današnje nedjelje (3, 1-8a.13-15), je temeljni tekst Biblije. U njemu započinje novo razdoblje u Božjoj povijesti s ljudima. Mojsije je pozvan biti osloboditeljem svog naroda i posrednikom saveza s Bogom, koji mu objavljuje svoje ime Jahve, što znači istinski, stvarno prisutni Bog, kojega se može zazvati imenom. Pripjevni psalam (Ps 103) je pohvala Božjem milosrđu i kao takav je osobito prikladan da ga češće molimo ove Godine milosrđa. Apostol Pavao u Prvoj poslanici Korinćanima (10, 1-6.10-12) podsjeća da na početku povijesti izabranog naroda stoje velika i čudesna djela Božja: oslobođenje iz Egipta, prijelaz preko Crve-

nog mora, vođenje pustinjom. U mani i vodi iz pećine mi kršćani prepoznajemo nagovještaj sakramenata, moćnih znakova novozavjetne Božje milosti. Međutim, ni krštenje niti euharistija ne mogu nam zajamčiti spasenje; na Božje djelovanje čovjek treba odgovoriti vjerom i svakodnevnim svjedočenjem. Lukin evanđeoski ulomak (13, 1-9) nas uči da je vrijeme milosti vrijeme Božje strpljivosti, a za čovjeka vrijeme obraćenja. Božje odgađanje suda nije razlog za našu bezbrižnost i nemarnost. U času žetve pokazat će se što je postalo od našeg života. Zašto se ove korizme i mi ne bismo požurili uroditi plodovima dobrih djela? ■

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

Slavlje pashe u Gilgalu, o kojem se govori u prvom čitanju iz Knjige o Jošui (5, 9a.10-12) za izabrani narod znači prestanak lutanja pustinjom i novi početak u plodnoj i bogatoj kanaanskoj zemlji. Sa sjećanjima na velike događaje povezana su još veća očekivanja. Beskvasni kruhovi su ispečeni od prvog uroda Obećane zemlje. U tom beskvasnom kruhu mi kršćani prepoznajemo nagovještaj sakramenta euharistije. Pripjevni psalam (Ps 34) je pohvala Božjoj dobroti i poziv poniznima da se raduju zbog milosrđa koje im je Bog iskazao. Apostol Pavao u Drugoj poslanici Korinćanima (5, 17-21) kaže da nas je Bog sa sobom pomirio po Kristu. To znači da mi ne možemo sami i vlastitim snagama povratiti ono što je izgubljeno, nego nam je potreban Krist po kome, u kome i za koga je Bog Otac svijet najprije stvorio, a onda i obnovio kad ga je od grijeha otkupio. Isusu su mnogi njegovi suvremenici zamjerali što je dobar prema grješnicima. On im je odgovorio trima prekrasnim prisposodobama,

NEDJELJA MUKE GOSPODNE - CVJETNICA

Treća pjesma o Sluzi Jahvinom, koju slušamo u prvom čitanju iz knjige proroka Izaije (50, 4-7), prikazuje toga patničkog slugu kao savršenog učenika i vjernog proroka koji ne izmiče pred porugom i progonom. Pripjevni psalam (Ps 22) je svjedočanstvo vjere da Bog ne skriva svoje lice pred čovjekom patnikom, nego da mu hita u pomoć. Ulomak poslanice Filipljanima (2, 6-11) govori o tome kako je Sin iz božanske slave sišao u najdublje poniženje i preuzeo na sebe smrt na križu. Njegova poslušnost je bila ljubav prema Ocu i ljubav prema ljudima. Njega, poniženoga, Bog je učinio gospodarom svjetova i vremenâ. Muka po Luki već je predoznačena u riječima staraca Šimuna Mariji: - Ovaj je evo postavljen za znak osporavan... A i tebi će samoj mač probosti dušu - (Lk 2, 34-35). Ipak, za razliku od ostale dvojice sinoptika, Luka u izvještaju o Isusovoj mucu izostavlja neke okrutne pojedinosti, ali i kod njega križ ostaje kruta stvarnost. No, on ide za tim da Isusa prikaže kao uzor ponizne poslušnosti i djelotvorne ljubavi te kao vjernog svjedoka Božje milosrdne ljubavi. U Isusu nam je Bog pokazao svoje lice. Isusova riječ je Božja riječ. Isusovo djelo je Božje djelo. Njegova ljubav prema grješnicima i izgubljenima je bezgranična, svepraštajuća i svenoseća ljubav Božja. U Isusu na križu Bog se neopozivo vezao uz nas. Zašto se i mi ove korizme ne bismo neopozivo vezali uz njega? ■

od kojih jednu, onu o izgubljenom sinu, nalazimo u današnjem ulomku Lukinog evanđelja (15, 1-3.11-32). Stariji brat izgubljenog sina zastupa pravednost, odnosno svoje poimanje pravednosti. Međutim, njihov otac, koji ovdje predstavlja Boga, ima malo drugačiji pojam pravednosti. Bog se raduje kad nekom grješniku može oprostiti i ta je radost veća od one kojom se radovao dok je stvarao svijet. Zašto i mi ove korizme ne bismo pokazivali više radosti zbog grješnika koji se pomiruju s Bogom i sa svojim bližnjima? ■

PETA KORIZMENA NEDJELJA

Je li Bog govorio i djelovao samo u ona drevna vremena? Pomaže li nam on i danas? Nekoć je Bog izveo izraelski narod iz egipatskog ropstva, a sada slušamo proroka Izaiju (43, 16-21) kako u prvom čitanju govori da će Bog i veće od toga učiniti kad bude svoj narod izbavljao iz novog ropstva, ovaj puta babilonskog, i ponovno ga vratiti u njegovu zemlju. Bog stvoritelj i izbavitelj uvijek je i Bog budućnosti. Pripjevni psalam (Ps 126) je jedan od hodočasničkih psalama u kojem se narod koji je iskusio Božje izbavljenje osjeća dužnim svijetu govoriti o silnim djelima što ih učini Gospodin. U poslanici Filipljanima (3, 8-14) apostol Pavao se prisjeća vremena prije svog obraćenja, i zaključuje da je to, unatoč opsluživanju Mojsijevog zakona, za njega bilo izgubljeno vrijeme, jer nije poznavao Krista. Ivanov evanđeoski ulomak (8, 1-11) prikazuje nam Krista dok se stavlja u obranu jedne preljubnice. Olako se kaže da zlo treba sasjeci u korijenu. Bolje bi bilo reći da korijen treba izliječiti. Ali tko to može učiniti i kako se uopće dolazi do korijena? Je li kazna najprikladnije popravno sredstvo? Isusov odgovor na ta teška pitanja je božanski čudesan i jednostavan: može nas izliječiti i spasiti jedino milosrdna ljubav koja prašta. Zašto se svi mi ove korizme ne bismo otvorili takvoj Božjoj ljubavi? ■

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega
GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević
UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Pavle Primorac, Višnja Mikić
LEKTOR: Milan Podgornjak • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak
TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047
ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega
Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

MARKO GELEŃIR – RUKOMETAŠ RK »POŽEGA«

»Svaki bi se vjernik trebao na neki način uključiti u život župe«

Piše: Vesna Milković • Snimio: D. Mirković

Samo mu je šesnaest godina, tek je na početku sportske karijere i „stvarnog“ života pa ipak zna kako se u svemu tome ništa ne dobiva lako i kako se bez Boga ne može. To je Marko Gelećir, igrač Rukometnog kluba „Požega“ kojega predstavljamo u ovom broju.

Se je počelo u 3. razredu osnovne škole kada je bilo nekakvo rukometno prvenstvo, ne sjećam se europsko ili svjetsko. Ja sam gledao na TV-u utakmice i svidjelo mi se. Matija, moj prijatelj iz razreda, već je trenirao rukomet pa sam se malo

Za Boga uvijek treba naći vremena

Iako ima dosta obveza u školi i klubu, Marko kaže kako uvijek ostane ponešto slobodnog vremena i za druge aktivnosti. – Kad ne igram utakmicu s društvom, odemo kod prijatelja ili negdje u grad. Danas mladi previše borave u kući za računalima i internetom, puno bi im bolje bilo da se više bave sportom. Znam što znači imati puno obveza, ali sve je u tome kako se organiziraš. Za sve se može naći vremena – i za prijatelje i za hobi i, obavezno, za Boga. Za Boga uvijek treba naći vremena jer mislim kako se bez Boga u životu ne može – zaključio je Marko.

raspitao kod njega. Onda sam se ohrabrio i otišao raspitati i u klub kojim danom i u koje vrijeme su treninzi, potom sam došao na prvi, pa na drugi... i na kraju sam ostao. Tada mi je trener bio, a i danas jest, Hrvoje Jurković. Rukomet mi se sviđa kao sport jer je dinamičan, brz, rezultat se stalno mijenja i zanimljivo je i neizvjesno do samog kraja utakmice. - rekao je Marko.

Učenik Katoličke gimnazije

U međuvremenu je Marko rastao, sada je već učenik 3. razreda Katoličke gimnazije, a u klubu je znatno napredovao. - Igram na poziciji srednjeg vanjskog. Rukometni klub „Požega“ ima dvije seniorske ekipe od kojih prva ekipa igra u II. hrvatskoj rukometnoj ligi, a druga ekipa, mi nešto mlađi, igramo u III. hrvatskoj rukometnoj ligi. Ta liga pokriva područje istočnog dijela Hrvatske, a utakmice se igraju svakog vikenda. Ponekad se dogodi da subotom igram s prvom ekipom, a nedjeljom s drugom ekipom. To zna biti naporno jer, nije u pitanju samo utakmica, nego i putovanja. Tako, na primjer, može se poklopiti da s prvom ekipom putujemo klubovima koji se nalaze u mjestima sve do Zagreba, npr. u Vidovec, a sutra do Vukovara, ako igramo s Borovom. Nakon takvih utakmica nastojim se što više odmarati, onako, kod kuće, ništa posebno. - ispričao je Marko.

Ovakvim načinom da nastupa za dvije ekipe Marko će moći igrati do 21. godine, a tada će, kaže, morati odlučiti što i kako dalje. Razmišlja li možda krenuti putem svog poznatog imenjaka Kopljara? - Volio bih ostati u Požegi, no ukoliko se ukaže prilika za veći klub, možda i odem. Ipak, ne vjerujem da ću ikada igrati za velike klubove za kakve igra Marko Kopljar. Za takvo što, osim što dobro igraš, moraš imati i dosta

sreće. Teško se probiti, a konkurencija je prevelika. - realan je Marko Gelećir.

Potporna obitelji

Da bi bio dobar u klubu, Marko redovito trenira tri do četiri puta tjedno po sat i pol u večernjim terminima. Uz redovne školske obveze to baš i nije lako, no prednost ima škola. - Malo „zagusti“ kad dođe vrijeme testova. Onda propuštam treninge. - jasan je Marko. A zašto se baš odlučio za Katoličku gimnaziju? - Učinilo mi se da je to najbolji odabir i bio je. Puno je mladih profesora, pristupačni su, a i škola nije velika pa se stignu posvetiti nama učenicima. - objasnio je kratko. U školi ga, dodao je, najviše zanimaju informatika i fizika pa će, kako mu se sada čini, najvjerojatnije studirati informatiku.

Inače, u svemu što radi, Marko ima potporu obitelji – majke Marice i oca Zlatka, starijih sestara Ane i Martine te mlade Mihaele. U obitelji je, kaže, naučio kako su Bog i vjera važni u životu svakog čovjeka. S roditeljima je redovito išao na hodočašća u Pleternicu i Voćin. - U crkvu idem odmalena. Najčešće s mamom, ona nas je uvijek sve vodila. Nastavio sam ići u crkvu i nakon krizme, iako mladi često u tom periodu prestanu ići redovito u crkvu. Jednostavno, imao sam potrebu ići. Mislim da se bez vjere ne može, moramo imati neki čvrsti oslonac u životu. Ja redovito idem u katedralu, a tamo sam se nekako najviše družio s vlč. Mariom Večerićem. On je najprije bio đakon pa dvije godine kapelan i s njim sam često znao o svemu razgovarati. Inače, ministrant sam od 3. razreda osnovne škole pa sve do sada jer sam se želio na neki način uključiti u život župe. Mislim da bi se svaki vjernik na neki način trebao uključiti u život župe, a ovo je moj način – istaknuo je na kraju Marko.

Krštenja u obiteljima s brojnom djecom

Obitelj Čališ iz Velimirovca krstila šesto dijete

Biskup Antun Škvorčević na blagdan Svete Obitelji, 27. prosinca, pohodio je župu Gospe Fatimske u našičkom naselju Velimirovac, u župnoj crkvi predvodio euharistijsko slavlje te krstio Mariju, šesto dijete u obitelji Ilije i Mirjane Čališ. Na početku slavlja pozdravio je nazočne, čestitao im Božić i istaknuo da blagdan Svete Obitelji slavimo u jubilejskoj godini, kojom nas papa Franjo podsjeća na posebno značenje milosrđa. Istaknuo je, kad u obitelji nema milosrđa, ona se raspada. Milosrđe je moć čovjekova duha, kojom može otopiti led međusobnih odnosa ogrezlih u mržnji, negativnosti i u mraku, kazao je biskup. Poseban pozdrav uputio je roditeljima Čališ, izrazio radost što upravo na blagdan Svete Obitelji može krstiti njihovo dijete, rekavši da su svojim šestim djetetom posvjedočili kako brak prihvaćaju kao ustanovu suradnje s Bogom stvoriteljem u rađa-

nju potomstva te im čestitao i zahvalio za to opredjeljenje.

Homiliju je započeo tvrdnjom kako vjeruje da nitko od nazočnih vjernika ne sumnja da su brak i obitelj jedna od prvih i najvažnijih ustanova našeg postojanja, stvarnost koju je Bog smislio u stvaranju, te da se čovjek ne smije s njima poigravati. Naglasio je kako je ono što o braku i obitelji vjerujemo potrebno dosljedno i živjeti. Spomenuo je: - Kad čovjek zagađivanjem okoliša povrijedi Božju prirodu, ona mu se kroz prirodne katastrofe i elementarne nepogode zna na svoj način osvećivati. - Ustvrdio je da se sličnoj opasnosti izlaže čovjek koji ne poštuje brak i obitelj kao naravne Božje stvarnosti, nego im po vlastitoj volji dodjeljuje neko drugo značenje i s njima manipulira. - Brak je zajedništvo muža i žene u ljubavi, iz koje se kao plod rađa život. Kad se abortusom ili na neki drugi

način dira prirodno začeti život u krilu majčine, svjedoci smo da priroda napose na ženama ostavlja teške tragove, na neki način se osvećuje što je ne poštujemo. - ustvrdio je biskup.

U Velikoj krštenju Luka, peto dijete obitelji Stipić

Na prvu nedjelju u novoj 2016. godini, 3. siječnja biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u župnoj crkvi u Velikoj te krstio Luku, peto dijete Marijana i Jelice Stipić. Čestitao je nazočnima Novu godinu, istaknuvši da je ona nova po Isusovu rođenju koje joj daje smisao, ali i po svakom drugom ljudskom rođenju koje je ispunja radošću i nadom. Čestitao je i zahvalio roditeljima malog Luke što su prihvatili izazov ljubavi i opredijelili se za peto ljudsko biće u svom obiteljskom zajedništvu te nam tako uljepšali početak nove godine. Pozvao je nazočne da betlehemskom Djetetu i Svetoj Obitelji povjere sve naše obitelji, djecu i mlade te mole za njih Božje svjetlo i snagu kako bi živjeli brak i obitelj po Božjem naumu.

U homiliji biskup je spomenuo kako o braku i rađanju djece danas u našoj društvenoj javnosti i

na drugim razinama uglavnom prevladava negativan govor koji naglašava probleme i poteškoće s time povezane. Istaknuo je kako tim pitanjima treba posvetiti potrebnu pozornost i nastojati ih rješavati, ali ne dopustiti da na taj način ostane pomračena izvorna vrijednost braka i obitelji, smisao koji donosi ljubav na kojoj su te stvarnosti utemeljene. Polazeći od svetih čitanja, biskup je istaknuo kako se život, Bog i čovjek te cijela priroda ostvaruje kao komunikacija, odnos prema drugome, i da u svemu tome postoji jedna otaštvena dimenzija dubine, neuhvatljivosti i ljepote našeg postojanja. Kazao je da u prvom čitanju iz Knjige Sirahove sveti pisac upozorava na mudrost kao stvarnost u kojoj susrećemo samoga Boga, a koja je na svoj način prisutna u ljepoti svega stvorenoga. Sv. Ivan u evanđelju pak progovara o Sinu Očevu kao Božjoj Riječi kojom je pozvao sve u postojanje i koja se

utjelovila u Isusu Kristu, uzela našu ljudsku narav da bi sve što je na njoj ranjeno obnovila i preobrazila za puninu života.

Krštenje jedanaestog djeteta obitelji Čerkušak u Požegi

U požeškoj Katedrali sv. Terezije Avilske biskup Antun Škvorčević predvodio je u nedjelju 24. siječnja euharistijsko slavlje tijekom kojega je krstio Barbaru, 11 dijete Roberta i Jasne Čerkušak. Roditelji Emil i Mirjana Petošić donijeli su na krštenje svoje prvo dijete Doroteju, a Mladen i Ivana Mirković također prvo dijete Matea. Biskup je u pozdravu rekao kako je Bog pobijedio u Hrvatskoj po rođenju djece donesene na krštenje jer je on stvoritelj novog života. Čestitao je napose roditeljima Čerkušak i zahvalio za odvažnost kojom služe životu.

U homiliji, biskup je, tumačeći sveta čitanja, progovorio o mnoštvu nemoćnih riječi u Hrvatskoj i potrebi Ujvećevske „moćne riječi“, istaknuvši da je to Isus Krist za kojega sv. Pavao tvrdi da je u njemu sve stvoreno. Podsjetio je kako je Bog svojom riječju pozvao i čovjeka u život te je ustvrdio da su roditelji, napose Čerkušak, u svom opredjeljenju za još jedno dijete surađivali s tom moćnom Riječju i postali sustvaritelji novog ljudskog bića i izrazio nadu da Hrvatska u tom smislu neće ostati zemlja nemoćne riječi po kojoj nema budućnosti. Na temelju naviještenog ulomka iz Poslanice sv. Pavla Korinćanima o

jednom tijelu i više udova kazao je kako se po krštenju novorođena djeca snagom Duha Svetoga ugrađuju u živi organizam Isusove Crkve, Tijela Kristova i u njoj, po svojim različitim osobnostima, jedinstvenim i neponovljivim Božjim originalima, postaju udovima koji obogaćuju taj organizam, oživljavan snagom Duha Svetoga. Pozvao je roditelje djece do-

nesene na krštenje i druge nazočne vjernike da se obnove u toj svijesti crkvenosti te ne dopuste da ih bilo tko odijeli od Isusova Tijela koje je Crkva, nego da u njemu budu živi članovi, pokretani njegovim Duhom, ispunjeni njegovom ljubavlju koja daruje smisao i vječnost. Poželio je novokrštenoj djeci blagoslovljen životni hod u zajedništvu Isusove Crkve.

»Za mene nema važnijeg posla nego otići u crkvu«

Piše i snimila: Vesna Milković

Za mene nema prečeg posla nego nedjeljom otići u crkvu. Kad stignem idem i preko tjedna, a svaki dan sam i na svibanjskim i listopadskim pobožnostima, na devetnici Gospi od Suza... - kaže ovo 60-godišnja Pleterničanka Branka Gabrek, a oni koji ju poznaju dodat će: - Ne samo da redovito ide na mise nego na njima pjeva i čita te aktivno sudjeluje u raznim župskim aktivnostima. -

- Odrasla sam u katoličkoj obitelji uz starijeg brata i sestru. Majka Terezija i otac Josip su nam bili uzor i zvijezde vodilje u životu. Sjećam se, majka me kao malu djevojčicu vodila sa sobom na pjevanje, a kada su časne sestre vidjele da i ja znam pjevati, uključile su me u zbor tako da i danas pjevam u crkvi. Inače, godinu dana prije mog rođenja počela se u Pleternici slaviti Gospa od Suza pa nakon što sam se kao mala beba od par mjeseci našla u životnoj opasnosti, majka me zavjetovala našoj Gospi. Njoj sam danas zahvalna za moj život i doista se osjećam kao Marijino dijete. Za mene je Marija druga majka i u životu sam se, kad god sam imala nekih problema, njoj obraćala - ispričala je Branka. U godinama koje su slijedile, dodala je, redovito je sudjelovala u dječjem programu posljednjeg dana Devetnice Gospi od Suza gdje je pjevala i glumila u igrokazima.

S vremenom, Branka je počela i čitati na misama, a kada je 2001. godine u župi formirana stalna grupa čitača, postala je njen član. - U službu lektora na jednoj misi nas je uveo naš biskup Antun Škvorčević i sjećam se, svima nam je darovao Bibliju. Čestitao nam je i potom rekao da

u svom životu slijedimo ono što u njoj piše - prisjetila se Branka. Nakon što je u župi pokrenuta Molitvena zajednica, Branka redovito sudjeluje i na okupljanjima njenih članova ponedjeljkom. Vrlo rado sudjeluje i u procesiji na Tijelovo, a čast joj je, kaže, što sa ženama iz ulice može uređivati jednu od sjenica kraj koje se procesija zaustavlja. Branka redovito pješače hodočasti u Kutjevo

i Novu Kapelu, a odlazi i na hodočašća u Voćin, Mariju Bistricu i Međugorje. Posjetila je i Lurd. - Uvijek pamtim kako mi je majka govorila da moramo uzimati hranu da bi tako održavali tijelo, a da Božjom riječju moramo hraniti svoj duh. Zato želim do kraja života Isusa slijediti, štovati i ljubiti - kazala je na kraju Branka.

Mara Grgić, tkalja iz Sopja

Gospa je prati i snaži na životnom putu

Piše i snimila: Višnja Mikić

USopju, mjestu tradicije, živi poznata seoska tkalja Mara Grgić (78).

Život je nije mazio. Prije 23 godine postala je udovica, a sin joj je poginuo u prometnoj nesreći. Još mnogo toga svalilo se na njena umorna pleća, ali kušnje su je osnažile. Svakodnevno, a pogotovo nedjeljom i blagdanom, redovito je na svetoj misi.

- Od malih nogu molim se Gospi i njezin zagovor me nikada nije iznevjerio, pogotovo otkad sam sama. Gospa mi je prava nebeska majka, pravi mi društvo u poteškoćama, pomaže u potrebama, zagovara kod svog Sina. Bez molitve ne bih mogla - poručuje Mara.

U njejoj kući oduvijek se tkalo. I ona je tu vještinu upijala od najma-

njih nogu od prabake, bake i mame. Prisjetila se kako se nekada sijala konoplja u ovom dijelu slavonske Podravine i to veoma gusto, jer što je biljka tanja, vlakno će biti ljepše. Konoplja se zatim namakala na potoku. Što je vrijeme bilo toplije, namakanje je trajalo kraće. Sjeća se Mara drvene stupe, kojom se tukla konoplja, pa trlice, kako bi se pozder očistio do kraja, a onda se grebenom dovršavao posao. Dobivala se kudjelja, a fino, dugo, kvalitetno vlakno zvali su „povesmo“. To se koristilo za kvalitetna tkanja i ruho udavačama, a lošije se koristilo u domaćinstvu za radne nošnje, peškire, krpe za suđe, plahte. Finije stvari, pogotovo nošnje, i peškiri, izrađivani su od pamuka. Tkanje nije bio lak posao. Kad je platno bilo pripremljeno, krojile su se nošnje i drugo, a sve šivalo ručno - iglom i koncem.

- U našoj župi se za veće blagdan crkva svete Marije Magdalene još uvijek kiti u tradicijsko ruho. Kad bi u župu dolazio biskup, svaki prozor bio je ukrašen domaćin peškirimima i svetim slikama, a crkvu su krasili ot-

kani oltarnici, takve su bile i albice i sve drugo, pa kad netko prvi puta dođe, neka vidi u kakvo je selo došao. Žao mi je samo što posao tkalje pomalo izumire. U Sopju još samo ja tkam. Ali radujem se što se moja unuka Miroslava uči ovom poslu. Iako je udana, ima supruga, četvero djece i puno se bave poljoprivredom, još uvijek nađe vremena doći k meni i tkati - ističe Mara.

Tkalački stan u njezinoj sobi i dalje podsjeća na vremena kad su kuće bile pune čeljadi i djece, kad nitko nikom nije smetao, kad se jelo iz jedne zdjele. Na kršćanski život u Marinoj obitelji podsjećaju i dvije drevne slike na zidu, za koje nitko ne zna koliko su stare, ali njoj puno znače. Na jednoj je Isus okrunjen trnovom krunom, a na drugoj, žalosna Gospa. Marija, stalna sigurnost i pratiteljica, oslonac je i u sutonu Marinog života. Samo, dok tka, kaže, ne može moliti, jer će se „zabuniti u brojanju“, ali čim napravi pauzu ili završi posao, krunica joj je u ruci, a Gospa uvijek u srcu.

